

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

- Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .... Λιβαδοχώριον.
 (παλαιότερον ὄνομα: ... Γκιούσι...), Ἐπαρχίας Τρικάλων,
 Νομοῦ Τρικάλων.....
- Όνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Λαζαρού.
 Τειωτειάβας..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλοι.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις .... Λιβαδοχώριον - Τρικάλων....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον..... 4 .....
- Ἄπο ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παραστιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Γεώργιος..... ΤΣΕΡΕΜΕΣ.....
 .. Βοῦ... Λάμπρου.....
 ἥλικια .. 30 .. γραμματικαὶ γνώσεις .. Δ!.. ΔΙΜΟΒΙΛΑΥ ..
 ..... τόπος καταγωγῆς .. Λιβαδοχώριον.
 .. Τρικάλων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΙΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; Αἱ . Κάπια. Ὁμολαί, διὸ εποράν.. υψό.
 αἱ. Κλινές. Μετά. τῶν. Βαννοκορφῶν .. διά. βοεκύν.....
 "Υπῆρχον αὗται χωριστοί ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; Υπῆρχεν .. χωρισταί.....
- Εἰς ποίους ἀνήκουν ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. ....
 Εἰς. Έλληνας... χωριστέμενας.....
- Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; .... ΟΧΙ .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

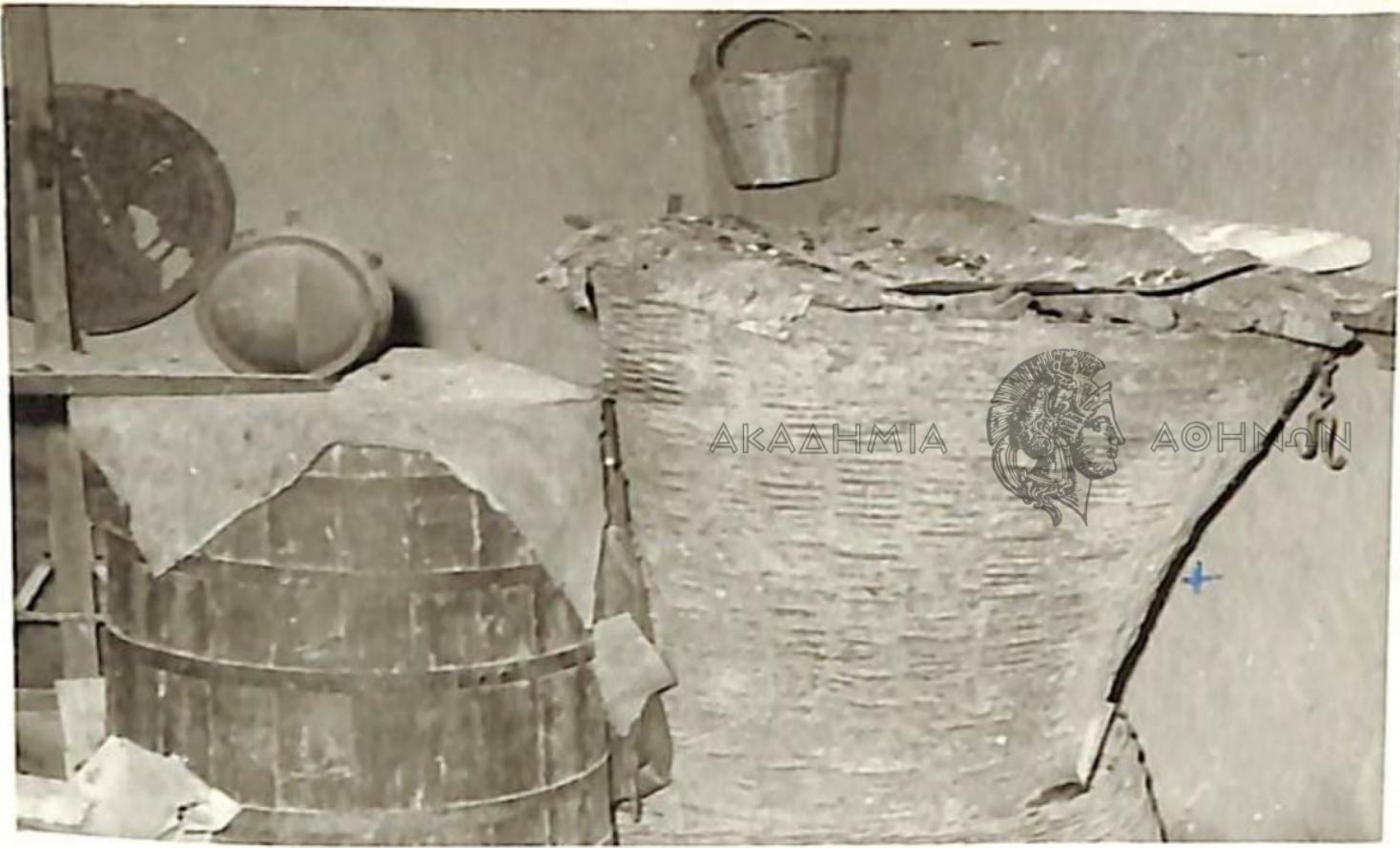
(σελίς 1 έρωτ 3)

8) Όνομα και ἐπώνυμον: Μπουράζανας Λεωνίδας τοῦ Διηγέροιου
ήλινια 67 γραφικότεραι γυναῖες ΣΤ! Δικούγκο
Τόπος καταγωγῆς Λιβαδοχώριον - Τρικάλων

γ) Όνομα και ἐπώνυμον: Έλένη Γελαδάρη ήσσ. Ήλια, τὸ γένος
Ιωαίνην Μπουράζα
ήλινια 65 γραφικότεραι γυναῖες αὐγραίμητος
Τόπος καταγωγῆς Λιβαδοχώριον - Τρικάλων

ήλινια 65 γραφικότεραι γυναῖες αὐγραίμητος
Τόπος καταγωγῆς Λιβαδοχώριον - Τρικάλων

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Συγχρόνως.. εἰς ἀμφοτέρας .....

- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ..... Ναι .....

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Εἰργάζοντο οἱ κατοίκοι ταῦτα χωρίαν .. μὲ δόλοκληρον.
τέλη. οἰκογένειάν των ..

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) **Κολληγάδες**. Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
Ναι. αδένμαντος ..

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἰδος ἢ εἰς χρῆμα;) **Εἰς. Εἰδος** ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπό ποὺ προήρχοντο οὗτοι ἢ σαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ήμερομήθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἰδος ; .....

Δέν. ξερνει μοποιούντο. ἔργαται ..

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; .....

Όχι ..

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ; .....

Εἰργάζοντο μόνον εἰς τὰ κτήματα. τέλη. χωριστικάνων ..

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργάται. **Θξι.** .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιαστές), πραματευτάδες (ἐμπτοροί) κλπ. ; .....

Θξι. ..

δ'. 1) Πώς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιῶν, αἰγύπτροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μίδης μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; . . . .

.....Μὲν οὖν κόπρον.

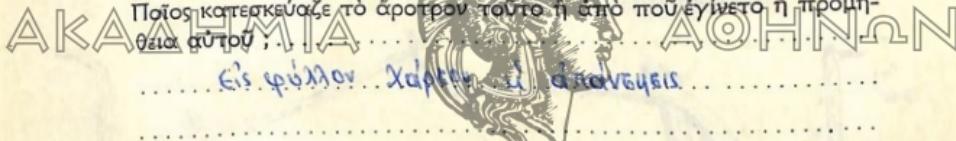
2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; . . . . T.ό. 1960.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . .

.....Από τό 1958.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατερκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεία αὐτοῦ; . . . .

.....Εἰς φύλλον χάρτην οἱ απαντήσεις.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὄνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . . .

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .....Κατεύλιμ.....
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....Κατεύλιμ.....

(εστίο 3 έργο. ε' 1)

Δύο τύπους ειδυρού αρρέρων έχουν οι μάγιστροι του χωριού. α) Ένα γονατιλαμο (γονόψερο) και β) ένα περιερεφόγης που γέντι μόνο ήντι. Είς κείματα, διά δοκία έχουν κάτισιν, χρισιμοποιούν το περιερεφόγενον, ένώ είς τα άλλα, άλλοτε ένα γονατιλαμο και άλλοτε το περιερεφόγενον.
Η προμήθεια αυτών γίνεται από την πόλη (Πόρτα) Τρικάλων.

Ένα γονατιλαμον ειδυρού αρρέρων
^εξαρτώματα

1) Χειρολάβα	5) Τειβέτα
2) Σιρώσις	6) Σταυρό
3) Σήνι	7) Γάιγζος
4) Σταυράρι	

(σελίς 3 έρωτες ε. 1)

28
α'

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

το περισσερεφόγυρον στοκρούν εροβρον.

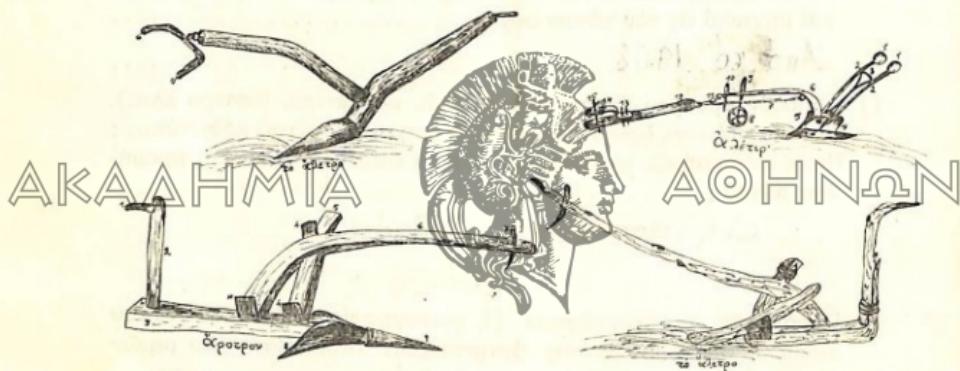
ΑΘΗΝΩΝ

Ερείηνα

1) Χειρολάβα	5) Σταθήρι
2) Τειμπίδα	6) Τειβέσσα
3) Κουπά	7) Γαίνεσος
4) Σνι	8) Σταυρός

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν) .. **Καρόλου**.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... **Καρόλου**.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
- Μεγάλης τιμῆς κατείλημμα.. Ήπιάρχον.. παι.. Ήπιάρχον.. ἀκέρη
εἰδικοί.. τεχνίται.. διοί.. τιν.. κατασκευασμένην.. Καρόλης Ιωάννου..
ἄροτρον.....*
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὅνδματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
1. Χειρολόγια	6. Ε.εαβάρι	11. (Εἰς ρέλλην χαίρειν
2. Κονδούρα	7. Κλειδί	12. Η. φωνοχραφ/α. δοσ
3. Επιθήμη	8.	13. Ξυλίνου ἄροτρου)
4. ιρβερά	9.	14. .....
5. Σνι..	10.	15. .....

(1) Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν ύπαρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

4) Τὸ δὲ ὑδινός. Τὸ ὑδινός ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑδινό (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἑκάστου.

Ὑδινός. μιάδι. μορφής. ξυλίν. ἀρότρο. ιδεα. οἰλιαν. έλαιον...
ξελιθια. ζων. χωραφιάσι.

5) Ποίον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....
Ὀρθογωνίου. παρθίμον.

Εἶναι.. καβετενιαγένευμ.. ἔν. δύλων.....

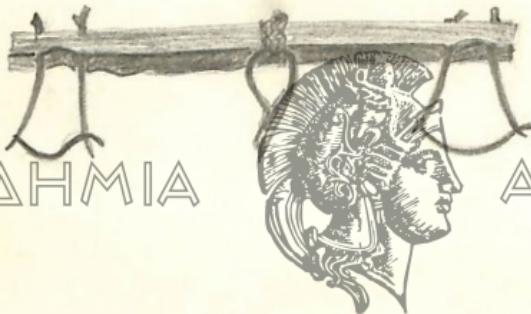
7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.). .....
Τακούνι,.. σκεπάρνι,.. πριόνι,.. ξυλοφάϊ.....

(σελίς 4 Έρώ. σει. 283)

Έο παλαιόν δύλινον ἄροερον ἦτο καθ' ὅλα
ὅμοιον μὲ τὸ νέον. Πολλαὶ εἶναι αἱ διαφοραὶ
αὐτῶν ἀπό ταῖς εἰκόνισθαις.

17

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

16'

δύλινον

ἄροερον
καὶ
ὁ Συγός

(σελίς 5 - Ερώτ. 4)

26/
6.

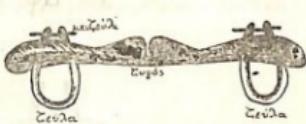
ΑΚΑΔΗΜΙΑ *τοι διν τοις φιλοσοφούς* ΑΟΗΝΩΝ *αστέρων*

(σελίς 5 - Ερώτ. E)

Γά εγγραφεία θία την παραπάνω τού αρθρου

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ, ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὅνος... **Βόες, ἵπποι. Καν. Ημίοναι.**
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἐν; **Μάνεν διὰ ἴππου. γίνεται μέ. ἐν. λιθού.**
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥπτο (ἢ εἰναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; **Ναι.**

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε φάτον) καὶ δύναμάστε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάστε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

Εἰς φύλλον. καρέου.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάστε αὐτόν). . . **Ο. Κρίκος.. ούτας.. είγου.. Ξυ. ξύλου, θέγεσσος..**

ἀσταλή, μαρί προεδέγεται. Λί, οικέρν. Κα. οροερον.

διότι δό ὅργωμα.

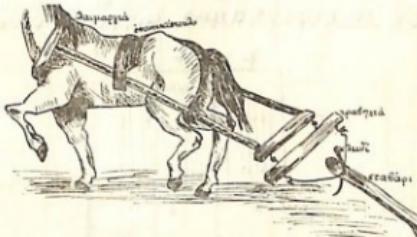
- 12) 'Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; .. **Από 60. 1950..**

καὶ γάνον γε εἰκρύνειν προφέρον.

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ..

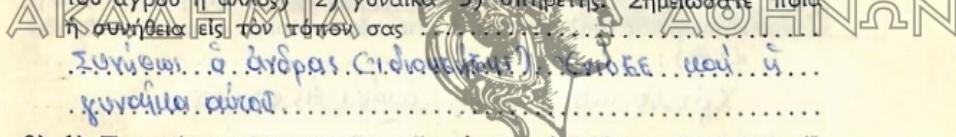
Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Μ. ειπενήδην ἀπόισμα φέρεται. άλογο*
εἰς τούν ἔβη. Η. κεφαλοφρύν., Α. λαμπτήρ., Σ. επαγγελματικό.

ἄλογον μέντε τον. Επ. ἔνα διπτον. μητρικήν εἰς τούν λαμπτήρα
μετ. το. ἄλλον.. το. ισ. φραλίζη. μετ. το. φραλίζη. πολ. γαντζίνταν. εἰς ἄλτη.

ζ. Ἀροτρίσις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον) : 1) στρατός (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ὥργου ἢ ἄλλος). 2) γυναικός 3) υπηρετης. Σημειώσατε πού στη συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραβέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)
- Εἰς. ψύλλων.. χάρδων.. μ. ἀπολύτης.*

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Οπως. μήτραν*
μει. γέ. ένα. ἄλογον. μέ. την. μιαφρόμ, με. την. το. άλέφη. προστίθε-
νται. μέ. ο. φραλίζη. μιαρη, το. γεντριαν. μετ. το. φραλίζη. το. μέ. ἄλλον
άλεκε.

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
- Μέ. σχοινί. τού. ὁποίου. τα. άκρα. έχουν. δεθη. είστοι. κέρατα. έναν. ίδιον*
καὶ. εἰς. το. σιλορα. εἰς. την. κεφαλοφρύνιαν.

(Geolis 6 έρωτας 9)

28
18

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

O

Syros

ΑΘΗΝΩΝ

Έξαρτηκασα τού Συρού

- 1) Ζεῦλες
- 2) Ζευλόσχοινα
- 3) Λουριά
- 4) Αευάλη

(εελις 6 Ερώβ. 11)

28/
8!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ (εελις 6 ερώβ. 10) ΑΘΗΝΩΝ

28/
8.

Oι Σωτές

(σελίς 6 έρωτ. 12)

Τό Σέψικον γίνεται ως ἔδυς: Πρώτον ἡ θεογονία βάσει
την λαμπαργία εἰς τὸ ἄλογο καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπάνω εἰς τὴν ράξι
ἀπενν, τὸ σαμαράνι. Κατόπιν ἐποιοῦται τὸ ἄλετρο.

Από τον γάντελον γαντζίνει τὸ φαλάργγι που εἰστά εἴδος
ἄντρα απενν Σέρει τῆς ἀλυείδες. Τὰ δύο ὅλλα ἄντρα τῶν
ἀλυείδων, ἀφοῦ τὰ περάσμα μέσα ἀπό τὸ σαμαράνι, τοι
λαμπαργία. Ἐπειτα ρίχνει κιθαρίνη εἰς πλάνας του τὴν ψρική,
που είναι δευτέρη σών υφεστάτης γε τὴν ὅποιαν πατένθυ-
τα ποτὲ μετέβη τὸ ἄλογο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξαρτίγασα της σημεῖς

1) Κεφαλαργία	4) Ἀλυείδες
2) Λαμπαργία	5) Φαλάργι
3) Σαμαράνι	

(Σελίς η έρωτ. β' 1)

Τό Σέφιμον εἰν φόδιαν χίνεται ως ἔβης:

Αφοῦ δὲ Σευγίεις βάσι ταὶ φόδια ἐπαπέρωσεν τοῦ θυλίου
ἀρόσηρου, οὐέτε τοὺς θυρόν μαὶ ἐν εὐνεξείᾳ ταὶ Τευλώνει.
Κατόπιν κλειδώνται τοὶ ἀλέπηι επεὶν ἀσωτήι μαὶ δένεται τοὺς τριχῖδι,
πουέ εἶναι δεμένηι ἀπό ταὶ πέραται τῶν φόδιων, εἰς τὰν Κύρο-
τάβα εἳναι ἀρόσηρου. Μάστι γαλεωθεύνει δὲ γυαρῆι ταὶ φόδια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΖΑΡΗΝΩΝ

Ταὶ Σευγύέναι φόδια.

(gelis ή. Έρωτ. 3)

67.

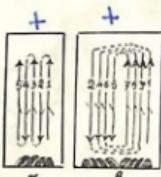
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Ο γεωργός πατεύει πέ εχοι και
σευχήνα τών.

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- .Αλλα. γέν. χωράφια. ὁργώνεται. μὲ ἀνοιχομένας αὐλακας
κατ' εύθειαν. γραμμήν, ώς. τὸ. σχεδιάγραμμα. (α).*
- ἡ ὄργωνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
- .Αλλα. δὲ. περιφερειακῶς. καὶ. εἰς. τὸ. σχεδιάγραμμα. (β).*

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) είναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωμάτος σχεδιάσσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ σφροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές σποριές, ντάμες σπασίες, πεστράδες κ.λ.π.);

?Εγίνετο. μὲν. γλυκανθάνου. εἰς. σποριές.

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν; .....

?Εκμάθηκ. σποριά. ἔχωρίζετο. μὲ. αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

..Δέν. μ.πολεχει. τσοιλάνει.. συνήθεια.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ θύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ....

*:Η. διάνοιξις. θύνι. αὐλακών. ἔχεται. μὲν. γλυκανθάν. μὲ.
τό. θύνι. πλαγίων.*

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

.Εἰς. μηδαμία. καὶ. δργώματα. ....

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (όνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

.Ἐγίνοντα. δύο.-κατά. διά. ἐπαχὺν. τοῦ. φθινοπώρου. ....

.δργώματα. Τό. πρώτον. ἐλέγεται. “.δργήψις,. καὶ. ....
.τό. δευτέρου. “.γύρισμα. ....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπειπτόστε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

.Γίνονται. δύο.-κατά. διά. ἐπαχὺν. τοῦ. ἀναίσχεις.-δργήψις,
.δη. σπορά. εχθρό. ....ταῦτα. περιγράφειοι. ....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ....

.Επὶ. 1-2. ἔτη. ....

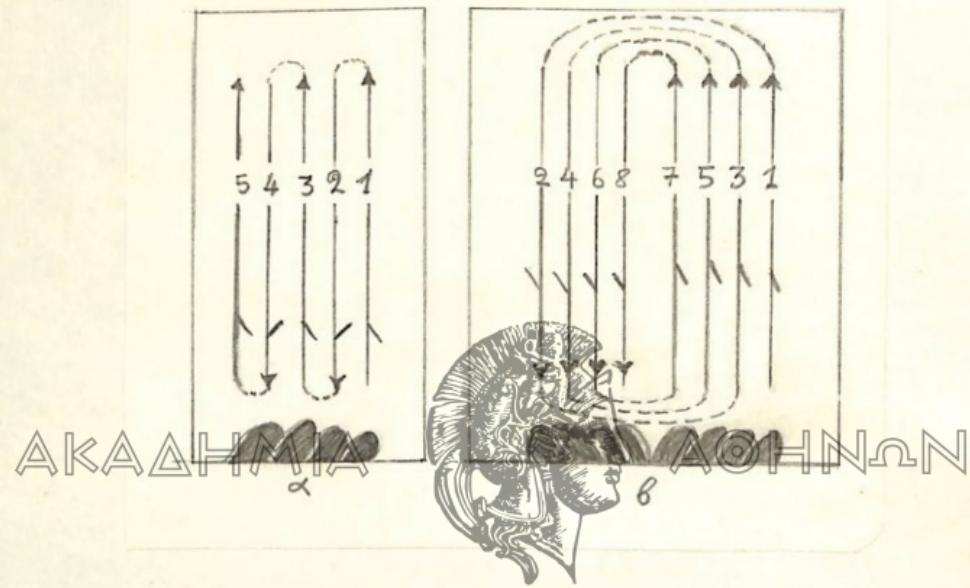
- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε είδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν είδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; .Εἰς. ἀράβιον. αράβη. ἢ. αποδινέται. ....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ; ....

.Ο. τρονκόν. ....ἢ. δρ. δαμονόν. ....

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

(εελις 8 Έρωτ. 4)

Έρωτοι οργώματος των κινητιών

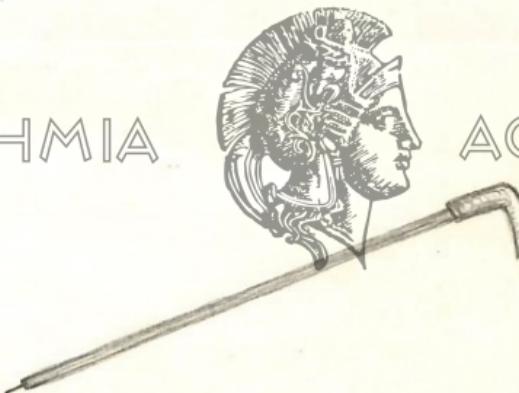
(Σελίς 9 έρωτ. γ' 4)

Διά τὰς καθημερινὰς δους εἰσου μαι προῖους
ἔγινοντα δύο ὄργανά ταῦ, καστρὶ τέ φοινόπιπρον, καὶ
διὰ τῶν τελεῖς ἄλλων ἔγινοντα μὲν γίνονται ἀνδρὶ^α
δύο ὄργανά ταῦ μαι ματὶ ταῖς οὐοῖσιν.

(Σελίς 9 έρωτ. γ'. 56.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

·H Βουνένερα

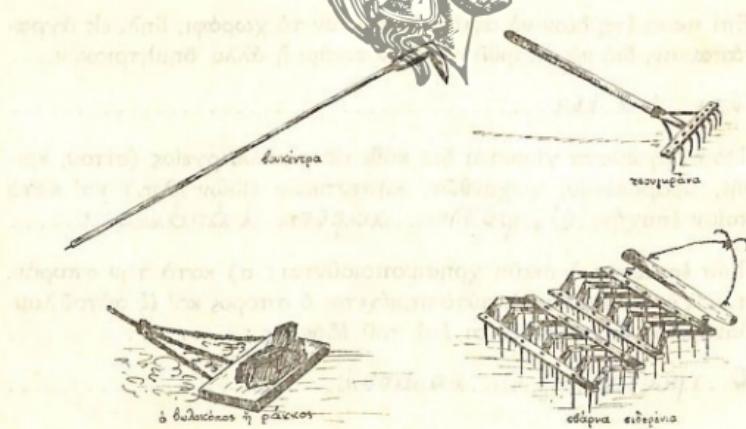
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοις δημιουργίας τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον; :Μέ. δικής. βανυάντραν.,
.Τ.τι.ο. θισ.. ἐν. λύγω.. δύο. μέτρων. περιποιη.. ει. το. ἐν. άμφο
κ.ο.ι. ε.ι. δ. μέτρον. α.το.ν. δ.ι.α. παριφωγένν. ἐν. μι.με.σ.ν. καρφ
μ.α. ἐ.ι. ν.ό. ξερον. μ. έ.λειψειδην. ειδυροι. ραΐθρος.....

2) Γίνεται μετά τὸ ὅργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..Ναι.....

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὧν ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τουτων).

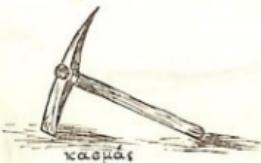
Μέ. δικής. βεσίποι. ειδ. δι. καρφ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκαστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν). Διοί. 60'
σινδψιμην.. μαι.. ενδιλιμην.. δού.. αφρην.. η.. πολικήπον.. χρη-
σιμοποιημένον.. τα.. γίνεται.. έργαλεια.. η.. τεσποι.. μαι.. ή
καις μαι.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν)εἰς τὸ ὅργωμα
καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἔκτελοῦν
ζευγάνων. τα.. ἀγάρια.. ή.. τα.. μορίνεια.. δη.. σινδψιμεια..
δεν.. έλευ.. ιδιακέραν.. δυνατείσιν.
- 7) Ποια χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο η σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου
εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποια χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων' π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....
Δια.. ρόβητας.. μαι.. διοί.. τριψιλι.. τα.. ποσιετικα..
χωράρια..
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων' ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βρασγίες)
καὶ ἄλλως. ....
?εψηνόνεο.. είς.. λαμπανι

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν αύτοῦ.

(GENIS 10 Έρωτ. 3 γ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

-Η Εεάπα

(Σελίς ΙΙ .ερώτ. #)

Σύγχρονοι μόνον ή επορά των φαιεστίων
γίνεται ένεσσθα. Εις Χωράρια πούσσειαί ή εἰς
τους κύπον, δίκον πρώτον γίνη γένος ὄργανα ανο-
λονεῖ ή επορά μὲν εἰς βεάπτες ή τους κοινού-
δες θέσοντας 3-4 φαιεστία εἰς μάθε ἀνοιγόμε-
νον λάμπον.

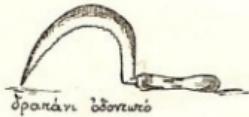
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

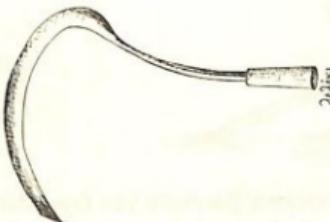

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

?ΕΘΕΡΙΔΟΝΔΑ... μὲ δό.. θεονεμιό.. δρεπάνι..

δρεπάνι οδοντωτό

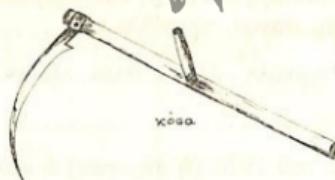
δρεπάνι μὲ κόψη

?Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ πὰ φωτογραφήσετε. ΩΛ. .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρεπάνια ἢ μὲ ποῖα σλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μὲ κόσσες...

- 3) Ἡ λεπτὸς (δῆλος ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
?Ηέο.. θεονεμιό..

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Σιδηρό-
λαβήν ήτο.. κατεσκευασμένην.. Ξυλίου, δ.δὲ.. σιδηροῦ.. ανελε-
τού.. δὲν.. εἶχεν.. θεονεμιό.. θνατότερον.. θνατούσιαν..

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ?Ηγοράλιοντο .....
- .....
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβίθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) .....

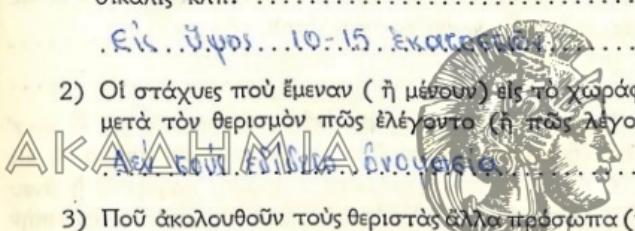
Τῶν.. ὀπρίων.. ναοῦ

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. .....

Εἰς.. ὑψος.. 10..15.. ἐκατοντάρια..

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πᾶς ἐλέγοντο (ἢ πᾶς λεγονται). .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

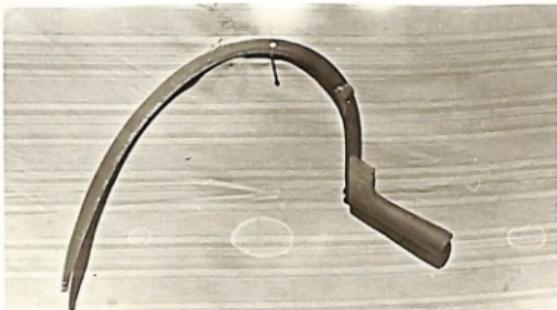
- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλα περόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ᾴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .....

Οἱ.. ἴδιοι.. οἱ.. θερισταί.. ἀπέθετον.. τηλεούν.. έδραγκους...
τοι.. δράγματα..

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὅμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Ἐναρισταί.. δράγματα.. ἐνοποθετεῖτο.. ὑπὸ.. τῶν.. θεριστῶν..
χωριστά..

(εελις 11 έρωτ. 1)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

^{βο} εργασία

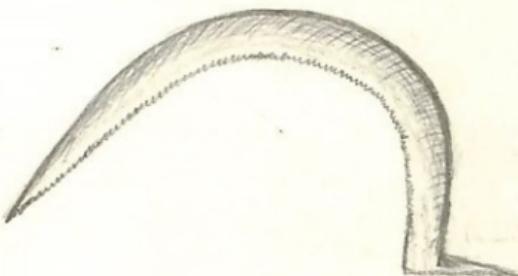
ΑΘΗΝΩΝ

(εελις 12 έρωτ. 2)

·H Kόρσα.

(εεδις 12 Έρωτ 3)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

• H ΔΕΤΟΣ ΕΩΣ ΘΡΕΠΑΝΙΟΣ

H ΧΕΙΡΟΛΑΒΗ ΕΩΣ ΘΡΕΠΑΝΙΟΣ

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές . . . Έσι . έπαπαθεβενγερ . . . οπανιά . . .
μαναγιαδωνες . . . αγκαλιές . . .

γ. Οἱ θερισταὶ.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπό ἄλλον τόπον καὶ ποιῶν ; . . .
ΙΣΥΝΗΘΕΝ . ΒΕΡΙΣΘΕΝ . Οἰ . γυναῖκες . ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΙ
ΔΕΡΙΣΘΕΝ . ΙΣΥΝΗΘΕΝ .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

2) Τις ἡμειβούντο οὗτοι με τὴν ἡμερομίδιον (μεροκάμπτο) ἢ κατ'
ἀποκοπῆ (ξεκοπῆ). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρήμα περιεβάλλεται
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίδιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραδεσστε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οικουμενολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; 'Επισήσ κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δῆλον νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; . . .

ΩΔΕ . ΕΔΙ . ΕΔΙ . ΧΙΠΡΑΣ . , ΩΔΕ . ΕΙΣ . ΕΝ . ΜΕΣΗΝ
ἘΦΕΡΟΝ . ΕΙ .

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

.....
.....
.....
.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. .Ναὶ.....

.....Εἰς φύλλον αρέταν. Ναὶ τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τίνας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶν καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν δηοίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς σπουδαῖα στάχυα σχετικὸν τῷ θερισμῷ.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ ἐσπέρας ἀμέσως μετά τὸν θερισμὸν, διάδει.
μετά δὲ θερισμὸς ἐγίνετο εἰς ἐσπέραν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ὀγκαλίες ; Πῶς ἔδένοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

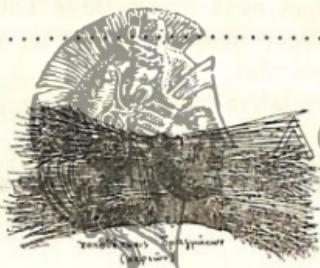
Οἱ ἄνδρες... ἐμβάλλουν... τὰς χερίες. μαι. μέ. σχοινί...
κατέβαλλουν αργέντο.. ἀπό. καλλιέργειας. ταῦτα εἰσαφέντα.....
ἔδεντον.. επούς.. στάχυς., χωρί. ἐργαλεῖον. ήτι.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἔκει καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τρία.-τρία. εν γένετρον τοντο.. μαζί. ταῦτα δημάτια
μέτρα. εστάχυς. προ. τό. αὐτό. μέρος. μετ. οὕτω.
αποβελούνται.. τοι. τριότες..

.....

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται η σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Η. Ηρχίσεις. ἀπό.. τό. 1910..... εδ. δὲ. ϕύτευμα.
Ινι. .. χίνεια. δον. Μαιον.

- 2) Πῶς έγίνετο (ἢ γίνεται) η ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Η. Φεργαλμ. διαν. ϕων. ϕων. εγκέφ. παι. χίνεια.
αιώνι. ψ. δον. Καίσαρι, δον. Εποίην. Αρμενικοποιι.
αν. παι. διά. το. εικόνια.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΑΟΙΝΩΝ
1) Εσυνηθίζετο παλαιότερον ἢ διατροφὴ τῶν ζῴων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξήρα χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἐπειτα ἢ κοπή, ἢ ξήρανσις καὶ ἢ φύλαξις αὐτοῦ.....

Όχι. Η. διαιραφή. διαν. διά. εγκέφ. ψ. ρομιά.
(καλαμπονιά). παι. χίνεια.....

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). .....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).
διά. ψ. δ. Θεριεύος. τοι. δριμυτήλιοι.....
χίνεια. ψ. αδερφ.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

ΚΛ, Θεαρ. I, 28, σ. 15 (Λιβαδοχώρι Τρικάλων, 1970)

(σελίς 15 τερψ. 5)

1. Πάρκην εὸ δερπανάκι μου,
γιέμ' ων πάντα νὰ μάσω επάχνα,
Μαριγώ ων μάρροι μάσια.
Γιέμ^{και} φυιάνω σρία δευάσια,
Μαριγώ ων μάρρα μάσια.
Άλλοι εὸ λένι Κονσο-Μαριγώ,
κι ἄλλοι εὸ λένι δευάσια.
Γιέμ^{κι} ἄλλοι πολλοὶ δευάσια,
Μαριγώ ων μάρροι μάσια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2. Θερίζει ἡ κόρη μοναχή
και μοναχή εὸ δένει.
Σωθεῖ νὰ πάρῃ τὸ χεριό,
και τὸ γεγιάζει δάιρυ.
Διαβάσεις θένος πέρασε
και τὸν καλυμεράει.
Κόρη μου γιατί κλαῖς;
γιατί ἀναστέναίεις;
Τὸ ὄγκον μ' ἔχω εἰς θενίσειά
Τὸν περικένω νὰ πρεψ!

(σελίς 16 έργως 2 και 3)

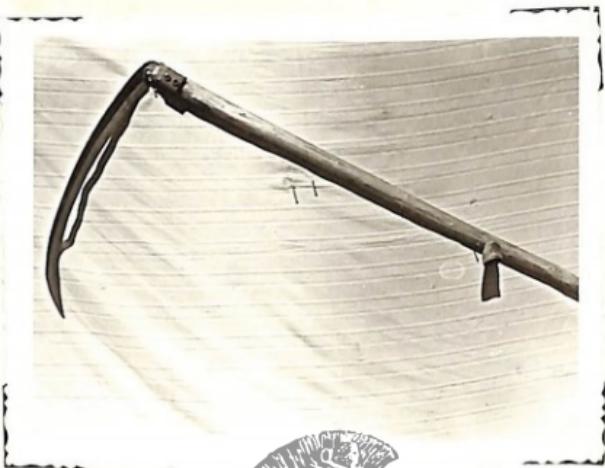
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Θεριένης

Γαί δεκάδια ων οι τριότες σε οι χωράφι

(Σελίς 14 Έργό 66 2)

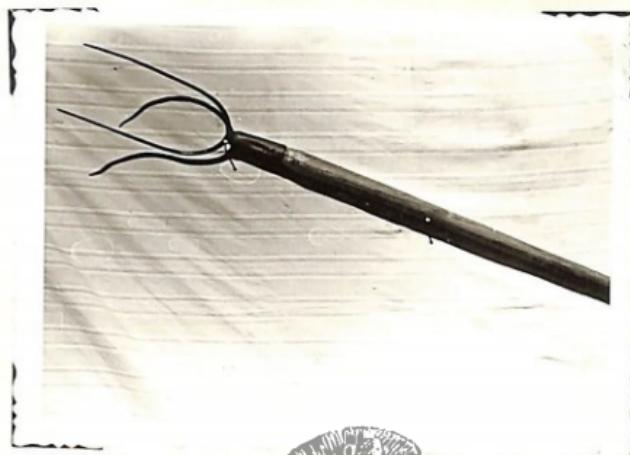
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
Σελίς 14

ΑΘΗΝΩΝ

Άφορά τών εύχερων κατεσσάσιν. Ήδη τών
τύπωνει χρησιμοποιείσαι το ειδυλλού διώνιοι. Δέν δένε.
του, σίδει ψευαφέρεσαι λιγένες εἰς τούς ἀποσκόπειας ἡ γήνε-
ται Θευμανία ἐπίσης εἰς μικρούς ὄψους πένθροι είδισσος
ιππαδισμέναι, ἔχοντας εἰς τό φέρει τὸν ἀριστεῖν μίκρων
ὄψους ετεβλον (4-5), οἷα να γινεται παραευρετικόν από
τούς ἄνθρους τού χόρεον.

(Cecilis 1F Έρωτ. 65: 3)

Το ειδυλλό της Ακαδημίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εις τὸ Βαθός οὐ θεμάντι μὲ δύρα χόρεα

φωτογραφίας) .....
..... εἰς αράλικον αὐραῖς οὐ ἀπογνωσίς .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

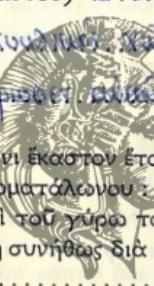
- α.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....
..... Μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι, ἐνθα οὐδὲ ἔγινε.....
..... ἢ ἀλωκινῷ.....

- .....
.....
2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅποι τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κατ'. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;
..... Καλεῖται.. Θεμωνοστάσι, θεμωνιάστρα.....
..... Ενθα οὐδὲ τοῦτο εἴσεχον κύκλου ενναυριασία..... Γο. εποίει θεμάτιον πάνω επεί.....
.....
3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δῆλο. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι ;
..... Υπῆρχεν..... ἀνέκαθεν..... εἰς τὸν δέπον μαρα. ἀλώνι.....

- .....
.....
4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίσαν θέσιν ;

..... Εἴσι. τοῦ χωρίου. καὶ εἰς μέρος. ἔνθα. ἔπινε.....
..... ένταλμα.....

- 5) Τό δάλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ανὴκεν
ἔν. πολλάς. οἰκογενείας. Φ. χειριά. Μει. Κρέντε. Έν. Νεύ.
δεῖντον. Εντ. ὀλωνιού. Εμ. Νε. Εντρού.*
- 6) 'Από πότε ἀρχεται τό δάλωνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ηρχιθε. Εύ^ν
τι. Λύρισσαν. Καὶ έβεδείωτε... Εν. Σ. Σ. Βρίσου. περίπου*
- 7) Εἰδη ὀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος). πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες). (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Εκ. Είδος. ὀλωνιού. Είχον. Εο^ν
χωματάλωνο. Ητο. ἐν χυματού. Χερος. Ζετει. Ισοτεμονικο και
κευοντιθετ. καλως. Γυρισετ. αντε. Σε ξηροτο ποιχυμα.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΩΗΝΩΝ**

8) Γιας επιστρέψτε τὸ δάλωνι ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ δάχύρων) . . . . .

*. Καισαριεμος.. Ηαι. Επάλειψις. Εντ. Ματαίδεν. Μει..
μείγματας.. Μείρον. Βοῶν. Ηαι. Αλύρων.*

.....

9) 'Η ὁς ἄνω προετοιμασία τοῦ ὀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ὀλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . . .

Οχι.

.....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ δάλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ὀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὀλω-

(Geis 19 έρως. ¶)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ακαδημία το καντάκινον την

εών ἀλωνόβωλον το τε φέγον αἴσοι.

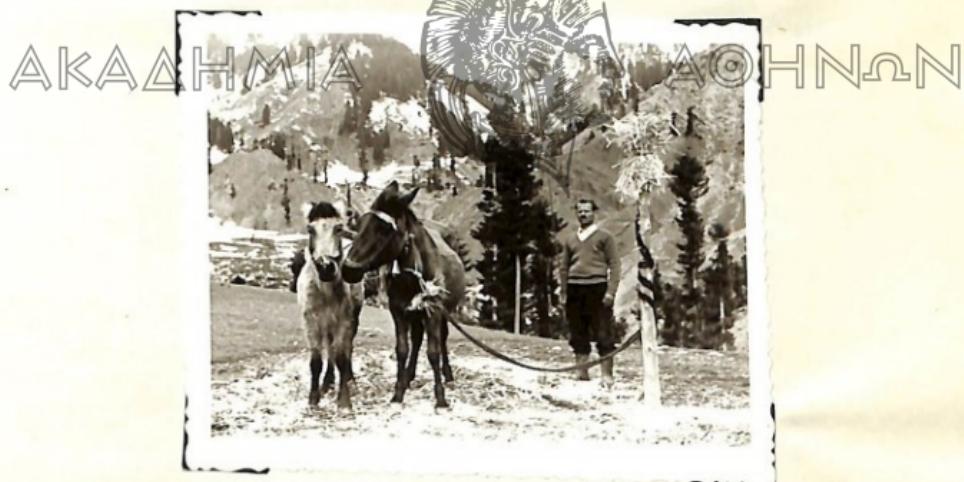

ΑΘΗΝΩΝ

103

(Σελίς 20 Έργος. II B')

Ἐν ἀρχῇ δὲ ὁ ἀλιωνίστης ἐδεῖχεν ἕκατον εἰς
οὐλεῖς, τὰς ἵππους περιέβαλλεν τὸν Λαμπόν τοῦτον ἀλόγων.
Κακόπιν γὰρ τοῦτον ἦν τὸν ἄλλου εκοινισμούντες ταῖς
τῶις ἀπὸ τούτην οὐλεῖς τοῦτον ἔκοψαν καὶ γένεται
τοῦτον ἔκοψαν εἰς τὸν ἀλιωνίστην. Οὕτως ἐφερον γῆρες
ταῖς ἀλόγοις καὶ θάνατον τὸν εκοινισμόντας τούτον σώλον, τούτου
ζήτεισθαι ἀλλαγήν. Τοῦτον τοὺς εκοινισμούς ἐδένεντον ἀπὸ τούτης
οὐλεῖς τοὺς ἄλλους ἀλόγους.

Μέσα στὸν ἀλιωνίστην ταῖς ἀλόγοις μάζηνα γένεται εἰς τὸν εκοινισμόντας τούτον τοὺς ἀλιωνίστην ταῖς οὐλεῖς τὸν Λαμπόν.

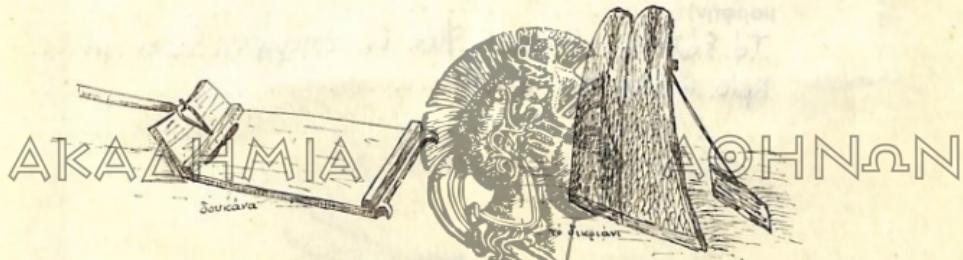
νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 ?Εισποθεταῖντο... λημένα... μαι... γύρωνες... τοῦ...
 ἀλιγιθετέλουν...

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βιόν, ἵππων κλπ.).
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποιίσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βιόν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ βύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (κατούμενος στηγερός στρουλουράς, δουκανή, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἐξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὡστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. **Διὰ τῆς καταπατήσεως, ναὶ.. εταχίνην.. ὅπλα περιφέρει μέγινν. Σήμων.** (Ἔππων ἢ Μητόνιν). **Ἐτοποθετεῖτο. καθέτως. ἐπιστρέψειν. διοῦ** ὀλυμνιοῦ. **βύλινος. βιώλιος, μέρους. δύναμέφων. περίπου? τῇ μίσεῃ.** **Ἐξυπερφύνει. εχαίρει. καὶ ἀπο. ἐξερον. ἀπορον. δικ. ειναιμφασεῖν τὰ ξώα, τὰ ὅποια περιφέρονται κυκλισθεῖσα.**
- β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείς, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ Ἰχνογραφήματα).....
....Εἰδ. φύλλον. χάρεσν... μὲν ἀποδημεῖσι.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς
ἐν τεμάχιον ἥ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτέρῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἥ ἀποσχιδῶν
σκληροῦ λίθου ἔχαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾶτε εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἥ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριόνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἥ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἥ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲν ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἥ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυούμένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Δέν. Ἐχρησιμοποιεῖ
διοιնτον. μηχανικα, οὔτε ἀλλα δι. παρόντοια.....
◦ Ο. ἀλωνισμοι... εἶναι... μηχανισμοι... εἰγέται. διοι δις. καὶ
πανέσσωι εἶναι. επακίνων. ὑπό. περιφερομ. ἐνων. διέσων.....

- 5) Από ποίαν ώραν τής ήμέρας άρχιζει ό αλωνισμός, κατά ποίαν δέ διακόπτεται διά νά έπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; .....

·Ηρακλῆς.. εἴην.. θυν.. π.γ.. ωνί.. διευθύνεται,, εων.. δέν..
·Εβελέψωνε.. μετερώνει,, θύν.. δυν.. μ.γ..

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργαλεία είναι έν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται έπιμηκες ξύλον, τὸ όποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ύπό τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Τό. δικλίνων.. διασταλ. στήλη.. έν.. επιλύγματος διύλων.. μέ..
ερία.. ή.. γέρεερα.. διασταλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

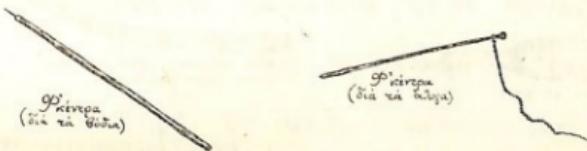
- 13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ άλωνισμοῦ ό γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ άλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν όποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ άλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; .....

Μάλιστα.

- 14) Ήτο έν χρήσει εἰδική άλωνόβεργα διά τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος είχε καὶ ποίας ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

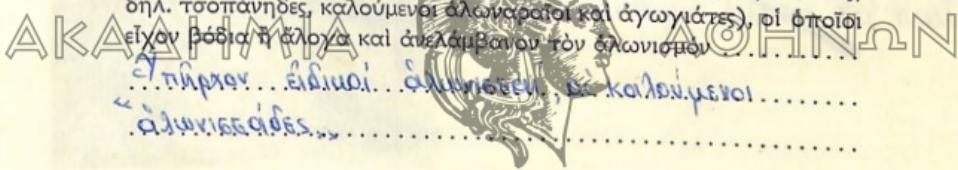
Αιαί τέ.. κιωτηματο.. διών.. θιών.. μέτο.. ή.. «δενρά».. Μία.. βέργα
2-3. μέτρων.. από.. θιά.. ή.. κρανιό..

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἀλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ΔΕΥ. ΣΙΧΕΙ. ΙΝΩΝΕΡΑΝ.. ΟΥΡΗΓΙΔΙΑΝ
 ἡ ἐργασία. εν. ἀλωνίσματο. ἐνο). ἀλιψάτας, .Μιαν .ΕΝΙΟΣΣΕ
 δὲ. μεν δέ. ΕΤΡΑΘΕΙΣ.. ἀλινήσκο. Τογή. Διέραν.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ
 ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
 Οὐδεμία.. θεραφεία. Φείδετα. εἰς αιτανού.....

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργος με ίδικα του ζῆσα ἢ ὑπῆρχον
 (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες,
 δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοί καὶ ἀγωγιάτες), σὶ όποιοι
 εἴχον βούνα ἢ κλίση καὶ ἀπελαύνθαι τὸν ἀλωνισθόν
 «Πύρρον.. ἔδικοι.. ἀλινιστέν, οὐ καλον. μενοι
 ἀλινισθέντες».....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῆσα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυες π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
 Διά. Ιδ. ειεσφι., κριεσφι. κ.απ.. Θχι... Μόχρ. διδ. τα. φεβ!.
 Φια., μ.ο.ηρικ. το.. κοπάνισμα.....

- 19) Οἱ κόπανοι οὗτοι πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποιού ξύλου κατεσκευάζετο·
 πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του;
 Οχαγάλιτο... εταιρητόνδο... Ητο ἐν. μαργαλων! Ρίλιν. ἐν πρωνιᾶς
 ἐνο. μέτρον. μετρίπον. μεν. πάλιον... 6-8. ἐματοζῶν.....

(σελίς 22 έργο 12)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(σελίς 22 έργο 13)

ΑΘΗΝΩΝ

(σελίς 22 έργο 14)

·H Δουρά

τὸ

τὸν

δ-

..

..

τύ-

τοῦ

χε-

..

γα

..

(Geis 23 έφως 19)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

66 επονυμόβιο.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) ..
 Μόνον. οὐδὲ διέφερε.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ὅλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

Μόνον. οὐδὲ δέν. μελῶν. δέν. σίνοχεντα. Ερισε. δέ. καὶ οὐδὲ. ευγενῶν.. Δέν. μηδέν. μεγάλοι. παραγωγοί. καὶ. οὔτε διελαίκηαν. το. έρχον. πιρούνινοι. δίλλοι. Επ. ἀμοιβῇ..

- 21) Ποῦ ἐτοπισθεοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτό-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) **Αριθμός** ....
Ἐπειδὴ οὐδὲν... διά. θετριά. μεῖναι μέντοι ἔβαρος... ἐπιθετικό...
γύρω-γύρω... μονί. φέ. διά. «επειδὴ θέλω».. προθίστητο. κοπάνι-
νημα, εἰδ. ἀποιόν. αποθέτεις. μόνον θετέν. Χωρισμός. διόν καρποῦ.
Μηχανισμοί. **Εμπονιζόμενοί**. 2-3. εργάσεις.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; 'Εάν νοί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; **Ετραγουδοῦντο. Διστιχοί**
Εργαζόμενα, μηρίων. Αλέψεις. Διασεις. Σύνα. Οχειαί μέντοι.
Διάλυσις μηριών. Ειδικά δίστιχα. Η ιρροτάτη, μετατά μονιδ-
νιγμα, μέντοι. Ελέγοντο.....
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπου, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αυτῆς) **Λειτ. Εξέσιως. Εργαλύ** .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα' (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα' πῶς λέγεται τοῦτο' (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικιάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....
Διάν. Είδοντας ιδίους δραν. διαγασίαν. Εσφραγίσεις. μέντοι.
Ξύλινο. μιανέλι. μοι μέντοι βίδινο. γιανόρι!

'Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

(Σελίς 25 Έρωτ. 22)

" Αρύνεις ὁ Γιάνος τὴν κλεψίαν καὶ παιρνεῖ τὸ θευρόπι.

" Εχεις τὸ ἄλλερι ψέφινο, τὸν Γεῦλες ἀσημένιος.

" Μιώνεις, βαλώνεις τρία κουβέκια εσάρι.

Ταῦ δυό τὰ χρωσταγε, ταῦ δύος, τὸ ένα πάσι εστὶ γύλο.

Ηῆρε τὸ μύλο χάρβαλο καὶ εὸν νερό κορυτένο.

" Όσο ναΐ βαλή τὸν «γρό», ναΐ βαναλέεις ὁ μύλος,
ἀπό ψεριά ὡς Λίμναρος τοῦ ορών τὴν γαιδόρα.

" Ο ! Πελέ γοιδόρα γανήσουν καὶ γιωτηρωτέην

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΗΝΗΝ.

άπό τὸν καρπόν, καρφώμεται τι ἑπάκιο ή τὸν σωρὸν; Μήπος μαχαίρι, τὸ δρινάν ή ὅλλα τι; Τι λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξην τούτην καὶ πρὸς τοὺς οἰκουν γίνεται τὸ θύμων τοῦτο;

ΤΑΝΥΘΕΡΑ. Ήτο γεφυρώδη. Επίνει. Έμφος. Άλλα. Επιφύλαξ. Οὐτέ εὐθεότελος. να. ψευδήται. λι. ἐπινει. εὐλέπει. ησ. λέγεται. λι.

- 2) Μὲ τοῖς ἴργαστον γίνεται τὸ διάμεμψα; (Πλὼς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, δρινάν; Ἱγνογράφηστο τοῦτο. ....
μέ. λι. Αλλι. .. μαστι..

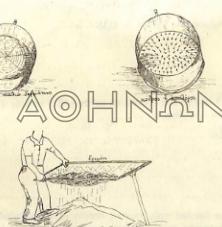
- 3) Ποτὸς ληγεῖ (διειστεῖ): ανθρώ. γνωστὸς εἰδικὸς ληγοντής ἐν̄ διοιδῇ;
Ξανθίδης. ά. Διειστεῖ. καν. ληγοντής:

- 4) Πλὼς λέγονται οἱ ξεβούρι τυπωτὰ τῶν στρατῶν τὰς ὥρης μετὰ τὸ ληγνύματα παραστῶντα τὰς τελετὰς (οἱ τικτοὶ παρασταλαζοῦνται: κόντυτοι, κόμπιοι). Πλὼς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύτους ή τὰ κόμπια; Πλὼς συνῆβεται νὰ γίνεται διπτύχος ὁλόνιμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ἔρων, ὡστε νὰ ἀποριλούωθῇ ὁ στότος καὶ;
Στρατόντο. ....Πλωπόντας. ....λί. αιστ. .. δ. καρφος. Διειστ. ....
λίθια. γή. λι. κατελεγα. ....Διειστεῖν. εὐλέπει. έμφος. ....

- 5) Πλὼς γίνεται ή γελέει τὸν ζόρων διὰ τὸ διπτύχον, ὡς συντέρω, ὅλως οὐτισμός; Πλὼς σπαντιστεῖ τὸ ὄλωντομα τοῦτο: πλὼς λέγεται; (Ἐν

Κρήτῃ: ἥβαθοβύλισμα καὶ καρποτάνωμα) διὰ ποια δημητριακά συντίθεται τοῦτο

6) Ἀφοῦ διὰ τὸν ληγοντόματος (διειστεῖτος) ἀποχωρίζεται τὸ διγύρα, πῶς γίνεται ή διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὸ μετ' αὐτῷ παραμεινόντα χονδρῷ τιμόγια τῶν στεγχίων (τὸς κοντύτους, κόμπιας κ.λ.). Διριζάντες γή. σ. δέσμωντα, μέ. πανθεγγόντα, διριζάντες, μέτ. παντελί- μον, Κνίδιον, γράφει ήσ. διειστεῖτον (κεράνευ). Ξερνάντι, Σιρφίδην μετ. εἰς τοις πατέραις τε πλησι. Ιεράντι, μέ. εἰσοδούσαντα τὸν διπτύχον. Ξενιζάντιαν καὶ ταῦ. Οι εργατικούτεροι.
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ διόνυσον, ἀπομονωμένων τῶν ξένων αὐτῶν ωλῶν ὑπὸ γυναικῶν διὰ στροβόρου; ή δι' ὅλων μάσων, ὡς π.χ. κοστί-

νων μὲ ὄποις διοιδόρους μεγεθῶν" π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολιστής, δερμόν, δερμόνι, δριμόν, δριμόνι, ριψόνι κλπ.

(Cedis 26 έρως. 2)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

το βούλγαρο σπαθάρι

ΑΘΗΝΩΝ

(Cedis 27 έρως. 6)

Γενικό ιδεατό (δερμάτινο)

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ψίλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραδέσσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Τὰ ἀνωτέρω. ἔγινοντο δέ τοι
 ἡ ποιεῖνται. μήδ. θλίψ. ξυρίθ. ωρ. αἱ βένται. μῆλαι. Δημητριακῶν
 μ. π. χρυσαμένι. δι. διαριθμ. ν. μ. τ. Μερικῶν. το. ἑποίν.
 Στιχε. Φύλακον. κύθερον.

- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

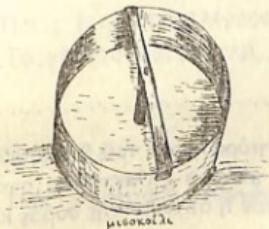
Ἐνωρεύεται μὲ τὸ θυλλατόν, οὐδέτερον, χωρίς καὶ γύρισμα
 το. ἀνωτέρω. Κύθερον. ν. μῆλον. Κύθερον.

- 8) "Αλλαζεθεί μα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Οὐδέν.

- γ'. 1) Ποῖαι ὁφειλατε πρὸς τρίτους ἐπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς δύκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εικόνας). Ήχειο έισιν...
ἀλλοι. ή. οντιψήλιανέχοις. μαζ. ερθαμένε. δύο. ψιλον. παραμυθή.
Η. μέτρηνιαν. ξήριτο. γέτε. κουβέλι. ένα. μουβέλι. 10. διαβές
ή. 12. μήλοι μαζ. γερ. γραμμήνια.

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς είδος είς τὸ ὀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κατ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) Γρ. παμπανιάδην, Τθ. Αγρεψαντανίδην...
.βίων, τοῦ ἀλευνιάδην, τοῦ περιπανιάδην μαζ. τοῦ γεραμίδην...
ριάνιδην. καὶ έβδομην μέτρηνιαν ξήριτο. γέτε τὸ κουβέλι...
.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδίκῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

.....
Απεργμένων έναντι της φύσης μαζ. είστο ἀγροπόλις...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ὄγρόν καὶ παρὰ τὸ ὀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

(εεδις 19 έρωτ 2)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

60

κούβελη

ΑΘΗΝΩΝ

κευσις εις την υπαιθρον ; .....
·Απειθητεύεται στην πλαγια , μέχρι όπου η θερισμού . Έτεινε
ιδι. κωρίου . μαύρη πλευραν . την διάλιτη . Καταγεγρατε.....

- 5) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ....
·Έχιγξα . μετρ . τὸ αλμήγειρα ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ή διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχας (κάψιμο τοῦ Ιούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

·ΔΕΝ . Κλόψησανεν , μηληφύτε . Ταυτότερι . Ανάρων ..
Καρδιαν . Έσιψαν ..

Eis ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.) . . . .

β'. 1) Ποῖοι ὀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . . .

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ; . . . .

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἀσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα . . . .

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) . . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας . . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

To Xωρίο

Πρίν άρχισουμε να έκθετουμε τις γεωργικές των τάν κατοίκων του χωριού, θεωρίσαμε εκόπιμο να γράψουμε λίγα για το χωρίο, γιατί αβέβαιο να γνωρίζουμε, έστω ωστε με την άποψη σι, έτσι από τα πολλά θέρετα χωριά της Θρυλικής Πίνδου.

Ας άριστουμε, λοιπόν, τις φαντασίες μας ν' ανεβεν χρύσο-ρα 50 κιλιόμετρα περίπου πάνω από την Πύλη (Πόρσα) Τρικάλων και άρρες ευαρφαλώνοντας περάση στις πρώτες πανύψυκλες βουνο-κορφές της Ζαμουσεύς Πίνδου. Ως τών άριστουμε να βενουραστεί, έστω ωστε για λίγο, εάν ηδη από την χιλιοτραγούδισμένες πλαγιές της, γιατί ευταστή δύσης και εαυτούς πολλά, άρρεν ή θηνού, πολὺ τού χρόνου δεν θα καταστεί άνοιγμα!

Η θύμορρη ωστε απαπράσινη πλαγιά θα μάς δεχεται καρούμενα ωστε τη πανύψυκλα δέντρα της - Έλατα ωστε άρνες - μαδιά μέσων αγροπικέντων ευτερόφορους τους - τά πουλιά - πρόσθυγα οι προσφερθοῦν να μάς βεναγμένους επό τηλόβενο τέπο τους.

Ας άνοιξουμε, λοιπόν, τούς βενοχούς μας ωστε από μοιρασθεού-με την χαρά τους, την γιορτάση από την άρωγα την Ιουλιοδιών της Έβοκης.

Πράγματι βριενόμαστε στη μίσια πλαγιά δύνα απαντοποιη-θηκέων ωστε πανωτράχυλων βουνών της Πίνδου. Σε ο μέσο της πλα-γιάς αυτής είναι πουρητασμένο έτα χωρίο, το Λιβαδοχώρι (Τιμόνει) Τρικάλων. Έτα χωρίο θύμορρο, που μέση είναι δρογάκια

καὶ τὰ φιδιαστέα λαχνάδια του, γούσσει, αἴπερ εὐκ πρώην
επίγυν κιόλας, καθε έπιεινέργη.

Μήνεια καθε δέκας πατέωντας ἐδῶ νοιῶει μήδιονέργη
βενούρασι, οὐ δέ απολαμψεινί εἰνοτα τῆς ψυσσεως, που ἀπλώνεται
γύρω του, μαζί μὲν δέ υφόρετρο του τόπου (1.150 ψέρα περίπου)
τὸν ψέρουν πιό κοντά εσό Θεό κι ἔτει δὲν δυνατολειπούσαι καθο-
λου ταῖς κείη του να προφέρουν εἰδότες "Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμα-
τοῖ τοῖς Ἔργα του.....>>

Πάνω απ' τὸ χωρίο, επὶ κορυφῇ τῆς πλαγίας, φαντάζει τό σμορ-
γο δάσος μέτα πολλαὶ ἔλατα, καὶ τὰ γλυκαλατα ἀνδόνια καὶ τοῖς
κρίνες βρύσεις. Χρόνια καὶ χρόνια παρείται ἐκεῖ ψυλά, εὖλοι
φρούριο, καὶ πρόσφυτα διηγέται εἰ καθε περαστικό τοῦς γεγορι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

α. του τόπου.

ΑΘΗΝΑΣ

Τιό πέραι ὄρεώνται μέρη φυλὶν γυρνύ κορφὺ "τό Λύρδος"
(Υφόρετρο 2.400 μέτρα), που δέξεται μαί διαλοτά πρώην εὖδη
εὐ περιοχή τοι μηνύματο τῶν Βαρυχειμανιῶν. Ήταν μαί ὑλιόλουνετη
καλοκαιρινή μέροι βρεεῦς ἐνει, πολὺ πρώι, δὲν εσὶ δυνατολε-
τοῖς ναὶ ιαμαρώνεις εὸν χρυσαφέντο καρπο τῶν Τρικάλων, που
ἀπλώνεται μουριά, ἄλλα φανταχερά καὶ υπερύγραντα, γιοὶ τοῦ
πλουτειοι εσεῖσι πού χαρίζει ετούς καραγιούνυμες τῶν Τρικάλων.

Λιγο πό ιδέω μητε εἰ μήδη τοῦ ...."Λύρδος", καὶ
μέσαι απ' εἰ εισακιδι του Σεπτεμβέται μπάλια ιατεράριο νερό.
Τοῦτο ιατηφορίμα μουρμουρίσσει, θέσι μαί διγχέται εὐκ γεγορία
του, καὶ ἀφού ριδιαστέα μαί ανάλαυρα χαιδέψῃ ταί πόδια εὑς

Τιλαρίδης και ἐνωποῦ μὲν ὅλη μητρά ρέματα, οὐδὲ πέντε
θριαγμωντικά εἰναι ἀγνοεῖ τοῦ Αἰτεπροπόντου (Αἰχελῶν),
γιατὶ τὸ θραύσιο ταῦτα πρὸς τὸ ιόνιον Πέλαγος.

Δέν μποροῦμε δῆμος νὰ βεβάσουμε καὶ τοῖς ὄμορφες
τερραῖδες του, τοῖς νοετογόρεασσες Πλευροφορες, ποὺ χαρίζουν εἴ
καθε διαβατέη σειράς γαλάνινης και βεγκοισιάς, μὲ τοῖς ὑπερή-
φανες ἐπιδείξεις και ταὶ ἀπότομα βουνάγατα.

Σ' αὐτῷ τὴν ἐπεριόδυ τοποθεσία τοῦ περίπου 350
ἄγρωποι, θλοι τους καλόνταρδοι, φιλόβενοι και προσδεμενοί.

Ταὶ επίτεια τους εἶναι κτισθέντα μὲ πέτρα και λάσπη και εἶναι
ενεπαγμένα μὲ πλάνες η μὲ τείχη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΓΩΝΑΝ

γιατὶ πάνω εἴναι ψάθαι τοι, ἔχουν στρογγυλουμασθεῖ τὸ κνήμια
τοῦ γοργόφερου χρόνου κι εὗται γεννισε καθε ὄμορφο κι ὡραῖο.
Η ἐμπειρική τους δῆμος φυσικεία ἀναπλυρώνεται μὲ τὸ εαπενό,
ἄλλα μαθαρό και ἀρχεστή περιποιηθέντα εσόλιενα. Τὸ ἀνοιχτὰ
τῷ ἐμπόρος μὲν φέρνει μπροστά εἴηνα ἀπλό και εὐχάριστο
κιά διαμονή χώρο. Τὸ δέ διαμονίο τοῦ ὑποδοχῆς σερψιένο
μ' ὄμορφαι καλιδί, πού οἱ ἴδιες οἱ κοπέλλες ὑμαίνουν εἴοντας ἀργα.
Δειό, εἶναι ζεστό καθε σειράνη νὰ δεχεῖται τον κουρασμένον ἐπι-
συέρτη, γιατὶ ταὶ τοῦ χαρίση εὐχαριστεῖ γεεταεία τον χειμώνα
και υρύο νεράνι τὸ καλούνται.

Ἄθινει νὰ συμφεωθῇ ὅτι: ἵνα γιλοβενία ἐδῶ εἶναι μιά γερή
παιροπαραδόση αιλυρονομία.

Οι ιδεοτοι βού χωριού είναι γεωργοί και κεντητέρφοι. Κύρια επιχείριστα γεωργικά προϊόντα είναι το καλαμπόκι, το φασόλια ωστός πασάρες. Δέκα πέντε περίπου χρονια έχουν να επείρουν σιεάρι και κριεβούρι.

Ό,τι εχειών με την επορά, τον θεριευό ωστό τον άλιωνισμό τού σιεάριού τού έπαιπολονεύει, ο αύρορά την πρό τού 1955 καλλιεργήσιμή περίοδο ωστό ιδιαιτερά την πρό τού 1920.

Ένα μέρος
του δάσους

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΘΗΝΩΝ

Η χιονισμένη
κορυφή του
λόρου.
(την άριστηρά)

Η επορά.

Μόλις έμπαινε ο Άι-Δημήτρις κάσο χρώμα έπαιρνε
και Σωήν εσού χωριού. Αρχίζε να προετοιμασία για την επορά. Έπρεπε
νωρίς να φροντίσουν για τ' αλέρη ωστε για τ' ἄλλα έργαλεία
της επορᾶς. Γιατί να διορευθείν αύτά έπρεπε ο γεωργός
να τα πάι σενί Πώλη (Πόρα) — μία μέρα μαρτία από το
χωρίο — γιατί εδώ πάσιν μὲν πόδια ή μὲν Σῶς, άφοϋ
δρόμος δέν υπήρχε για τα 'ροι "έσσω" και ένα φορτεύοντας
κίνητο μέντορο μέχρι το Βαθύρρευμα (διπλανό χωρίο).

"Οι ειδερικό είχε έπικυρό τούτο οι ιδιαίτεροι-τούτοι
παπουγγεάνυνο — είναι σεάπα και τον καερά, αυτό εδώ πάσιν
ΑΚΑΔΗΜΙΑ Τόρα αγαπάωντας Δεν θέλω βέβαια αναγκή να πάνε
όλοι, μάλιστα εσύ Πόρα. Μαρτίαν θύμοι για τα ξυπιρεύειντας ολοι,
γιατί, μέχρι εύμερα άνοιξη η αλικλωβούθεια έναι γι' ανθρώπους μία
μεγάλη άρετη.

Άλλά και οι άλλοι που μένουν εσό χωρίο δέ κα-
θονται. Μέ το τσεκούρι, το ευεπάρι, το πριόνι και το Συλοφάι
εδώ ευηγόρρωνταν το ξιλάδερφο και το Συρό, εδώ πέλευσαν
και εδώ ομορφότυραν τις Σεύλες και θαί έσοι μαζαν τα
εξλιάρια για τις σεάπες και τους καρυάδες.

"Όπισθεν φωτειναρία μὲν τα έργαλεία: Τσεκούρι,
ευεπάρι, πριόνι και Συλοφάι.

Τι ξραδεία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο συγός μέ τις Σεύλες,
τα Σευλόσχοινα ωντες άσωλη.

Zoules

"Εσει περγάσατ αι πόντες μέρες εσο Σίρ-Διμήτρη.
Σε ο μεταξύ οι χαν πέσει αι πρώτες βροχές, γιατί εσά βουνά^{πάντοτε} πέρασαν γρύφοι. Μετά από τις προβλεψίες σανες
ΑΚΑΔΗΜΙΑ βροχές άρχειε σο πανηγύρι.

AOHINN

Όλοι εύτε στά χωράρια τους. Και ει χωράρια !!
Σεις γύρω πλαγιές, έξω από εό χωριό, κάπου είσαιν κά-
ποια λαίκα παι δεν έπριναν, μαί με τον ιδρώτα τους, το
εσάρι με την πίστη πει ει α' ρχόνταν παιρός που ει θέριζε
τα άλογανα εσάκια. Και μήπως είσαι φλοι διασίδους;
Τό μισό εσάρι ει α' το παιρνε ο γαμοτέμονας, ο βειρλικούνος
απ' τη Πύρρα (γειονικό χωριό), γιατί ει χωράρια δεν
έισαι μίσιοι τους! Ής είναι.....

Μ' όλα τα μακά δουλευαν ειδυρά παι με όρε-
ζι. Και όλα ξυπόδια περιμεναν τον γεωργό, τα βόδια.
Οι περισσότεροι είχαν μόνο ένα βέδι παι με για τη σπορά

Χρειάζονταν δύο βόδια. Σ' αυτό δημιας έδιναν μόνοι τους για λίστα.
Δύο οικογένειες, που χαράποι από την βόδι, «συντρεπανε»
(καιναντες παρέα) ώστε μαζί ωργωνταν ώστε έσπεργαν τα χω-
ράφια τους. Έσσι έσσει υρασεις εις οργωγα εις χωριό — που
ήσαν ώστε γιαπό — έριγμα.

Δέν είχε ανέρα καλοβιμερώσει και σε δουλειώδες
μέσα τα γερά μπράσσα βενικούς εαν για τα χωράφια τους.
Τα επενδύ δρομάσια, εις ευοϊάδι της νύχτας ώστε το άνωγαλο
έδαιρος, υποχρέωντες αυτούς να φορεώνουνται όλα τα χρεια-
ζόμενα, τα γιαλετρα, την πλάτη. Βέβαια καπού-καπού
τους βαυβούντες ώστε ο υποχρεωτικός γαϊδουράκος. Γι' χωραρι-
τικό πέρα τους έβρισε έβοληρο για την πράξην της βλέψη-
μένη δουλειά.

Ο ζευγίτης και γειτονικής του χωραριού, άφού έκα-
νε δούλιον τον και έδωρε την ευχή: «Πάντες παιδιά γ'
καλύ χρονί», άρχιζε πρώτος τη δουλειά.

Κραβώντας γερά μέσα τα ροζιασμένα δουλιάρια της χερούλα
του βιλαίτερου, έκανε τη γύνα μέσα της ίδιας, το παπατσελίνο, όσο
πιο βαθιά μπορούσεν τα κουμένα του τα βόδια.

Μόνο βιλαίτερο μέσα την παραλιολόγραφη επάνω ώστε για
το παπανεσελίνο χρησιμοποιούσαν την ίδια χρονια. Αργό-
τέρα από το 1955 άρχισαν να καλλιεργούν ώστε για ειδε-
ρένια αλεστρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Αιγαίου θαύματα εκετικοί φωτογραφίαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΗΝΩΝ

Τα ίδια ζεστά και πρόσθυτα περιψέντων
ν' αιμονεοντας έχει φωνή του Τευτζή για ν' αρχι.
Εουν το σέργυα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Τό Σιλάλερο μέ τό όνι - Γό πα-
πουβεδύνο - τό όποιον εσερεώνεται εσύν
κοντούρι τού Σιλάλερου.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Οι δύο τύποι καθ ειδυρού ἀρότρου.
α) Τό μονάδισμο (γυνόφερο) και β) δύ^α
περιεερεφόκεντο μηδέ δύο μνιά.

Οι γεωπεροί, αγορία και κορίτσια, ότι τών θεο-
πα και των κασυά, ότι τάι ωραιοί ^{και χέραι} επιλιόρια τους, αρχίσαν
και απέσι ότι τήν εστρά τους τή διηγή τους έργασία και
ζεστού πολλή. "Επρεπε να εκάψουν τίς άντες και τίς πα-
τουσιές, όπου τ' αδέρφι δεν έπαιρνε, άλλα και να εποίεσσαν είς
μπλόνες, γιατί να γίνη το χώρα σύρραιο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

· Ο κασύρας

· Η κασύρα

Μή ὅρει και θέλουσι πίκρονταν εεὺς δουλειά
καὶ μόνο τὸ πέταχα οὐαμμῆς κευρούντας, πον' φαχνε πίσω
τους γιατὶ τὴν εροφή εις, υποροῦσε ναὶ βραβεῖσι, καὶ πολὺ γιοι
τίχο, τὸν προσοχή τους.

Μέ το "Οου- "Οου !! τοῦ λευκίτη ωκείη τὸ ὄχυρον
βραγούδια σῶν νέων, δέσαν, γιὰ τίχο, ιδεονταν τὰ πάροντα μιὰ ἀνάσα,
βραγούδια ἀγάπης ωκεὶ κλέφτισα, οἱ ὥρες περνοῦσαν χρύζοροι ωκεὶ τὸ
κινέτρι πέλειων.....

Ταΐγορια, γιατὶ να δείσουν ετοῖς χοροφονίες τὴν ἀντρεμεν-
νη τους, ἐπιστραν διάφορα μιάρεισα βραγούδια. Ένα απὸ τα
πολλά μίσαν ωκεὶ τὸ παραστάσιο

«Οἰ κλέφτες ἀπὸ τὴν Φύραδα, καὶ ἀνατιλοὶ τοῦ Βαΐλου,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Βρέ φαριδική **ΑΘΗΝΩΝ**

Ἀπόφε ψητρηπερίβονταν ετοὶ καρπενήσ ἀπὸ τὸν.

Ἐνας εσὸν ἄλλο ἔλεγε, ἐνας εσὸν ἄλλο λέγει:

Ἄσπρους λαζανούς ἀπὸ χούτε, ἄσπρους εἰν τὸ Καλάθι !

Κι ὁ καπετάνιος τρώναε, κι ὁ καπετάνιος λέγει:

Γυαλίσσε ταὶ νεοντέντα εας, τροχάσσε ταὶ σπασιά εας,

Καὶ ἔσσε ναὶ μινίσουχε ψιθύρες ωκεὶ πάρ' ὑ μέρα.

Κι ὑ μέρα τοὺς ἀπίλνεντες ετοὶ καρπενήσ ἀπὸ τὸν.

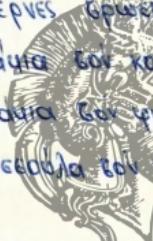
Βαΐλεε τρωτιά ναὶ υδρούχε, χαχαίρια ναὶ εφαγούχε.

Κι ὃν λόχη ωκεὶ γλυκώσουχε, πολλές υαρδίες θαὶ μιλάψουν !!

Βρέ τίχο, Βρέ φαριδική ....»

Allά ωστε τα κορίτσια πάσσε για τα φανερώσεοντας
 εσόν υπόλογο τους πώς μέτρουν πισσά εσόν θρυσσό ωστε πάσσε
 για τα αλογάκια την χαμένη αρχαία τους ευημέρωσαν
 μελωδίαι μέτρα για την γλυκεία φωνήτα τους.

«Εεείς βουνά μου πράσινα, βουνά μου χιονισμένα,
 μήν είδασθε εσόν αρνιάκι, τον ψεύτη της αγριόπιτσα;
 Σαίν μή φιλούσες κι ἔλεγε σύστη δέν αρνιέγαι,
 Καὶ τῷρα μή απαρνύσσετε εσόν καλαμία εσόν καύπιο!;
 Σὲ τὶς ταβέρνες ορίσει φωνή, σὲ τὶς ταβέρνες πίνει;
 Ξένα ματαγιά τον κοτόν ωστε τα δίσκα μου υπάρει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

Ξένα χειλαγία τον φίλου μου δέν δίνεις να τηρείς
 Ξένη γλωσσούλα τον γιλά ωστε ή δίσκι μου επωλεῖ.»

Μέ τέσσαρα ὄμορφα εραγούδια περνοῦσε η ἡρα και
 τέ γιόργα Τσόκαρε ωστε ἔρθρανε η νοικιωτρά ψέ το
 «Κουζέκο», της φορεωμένο εεύ πλάτη, κρατώντας εσόν τα
 χέρι τον τρουβά μή την αχνιάκη μπουγποθένια σταχτέλουρα
 ωστε ἄλλο το «κακάθ», μή τα Τεσσάρα φασούλια. «Ερερνε
 τα ψάι εσούς ἀβίους ἔργατες της γῆς.

«Οσαν τέλειωνε το ὄργανα της Ιδικασιας αὐτῆς,
 κι ᾧ διὸ οἶδος βασισοῦσε ἀνέμη, ὁ γερονότερος, ψέ την
 πέρα του ωστε το ἀργά βγάσα, φούχτισε το επόρο
 απ' τον τρουβά ωστε τον εμπροῦσε ψέ ψεράκη τέλην.

Γιά τα βόδια μιά μικρή ανάπτωση θα είναι
ἀπαραίτητη για να ξανασύνει το γήρας και ν' αργά σου συνέχει
κακές ρονιά (καλαμποκιά), γιατί αγέρεσσα τα περιμένει
η ζύλινη σβάργα. "Επρεπε γειά να εβαρνίσουν τα χωράφια
και να ευεπέσουν ωστά το επόρο που έπεσε σεν γι. "

Μέχρι σήμερα χρησιμοποιούνται αύτη
σβάργα, που άποκελεῖται από δύο παράλληλα βύλα - μήνους
ένας μέρους - ώστε δύο άλλα που έχουν σχίνηα χιαστί,
πάνω στά σποιά είναι ψαρρώνται άλλα παράλληλα
βύλα το έτα κοντά στο άλλο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο γεωργός εβαρνίζει τα χωράφια του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Οι σύνοποι της Sulius εβάρων.

Και θέλω μή τό πολύ εχολούσει καὶ εποράτη
 τε ὁ νοικιώτης ποὺ ἐπέργε ἔπιανε μὲν προεοχή τοῦ βραχίονος
 μὲν δεῖ τοῦ χερός ποὺ τοῦ πεζοῦσσε μαστίν. Μή τοι τοῦ
 ντού ψέρος τοῦ βραχίου (τὸ ἀνοιχτό) ἐπεφεύει ἐξ ὑψηλοῦ,
 πρόσωπο τοῦ νοικιώτη χαροχείοντες, γιατροί τοῦτο φανέρωσαν
 δέ τοι τὸ ἐρχόμενο καλουσάρι τοῦ γέγισαν τοῦ επιπλού αὐτὸν εσδένει.
 Μή δύως τύχαινε να πέσει εἰς παραγάγη τοῦ χωρίου,
 φτιού, τότε γιατί στενοχώρια ευέπαιτε τὸ πρόσωπό του, χωράρι,
 πάτερ τοῦ δεῖπνο τοῦ βραχίου, δένθα θάλασσα
 Καρπό. Άλλοι πολὺς δένθαται τοῖς ἐλπίδες
 γιατί εἰς σεύρινε εἰς πατερόδονταγια τοῦ Θεοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ, **ΑΟΘΝΗΣ**
 Διάβολος εἰς τοῦ φραγίστην καὶ εἰκόνα τοῦ πατέρος αὐτοῦ
 λουθούσσει. Διάβολος χωράριαν καὶ αἵλια σεαυτούλια
 δύεται.

Μέρες πολλές βαθεῖσσεις ἡ επορά, ὅχι γιατροί^{τοι}
 εἶχαν πολλά χωράρια, ἄλλοι γιατί τὸ ὄργυα εἰς θάλασσαν
 ήταν πολὺ μάργα δύσεωλο. Ἐπειτα δένθαται βλαβείον
 τούς τοι ἀπαραιγμένα γιατί τὸ ὄργυα βέδια.

Πάντως πρίν γύρι οἱ Χαρίτες (Νοέγυρτος) οὐδείς
 έποιησει πολὺ πολὺ πολὺ ποτέ καπού τοῦ πρώτη
 αἰώνια τούς ἔβρισκεν ταὶ παίσσονται ποντία εστὶ τούτοις γιατί
 χονερά κουτσουρά, δίπλα τοῖς κόκκινες φλοյες τοῦ ἔλαττον
 οὐ εἶναι θύματα πολὺ ἀναμετέωνται τοῦ κάρπου (καρφους)
 νοὶ πλάσουν ὄντα πολὺ εστρι ποὺ πέσει επὶ γῆν.

Καὶ τὸν χειμῶνα ποὺ περβάν πολλές βροχές
καὶ σφραγῖδα κιδνία δὲ γεωργός εἶχε τὴν ἔγνωσιν του.
Πρόσεσσε μήπως υπερηφανία σπόδεον γροκνή του παύρνε τοῦ χώ.
μα ἀπὸ τῆς χωράρι καὶ ἔτσι οὐδὲ βεβεπτατε σὸν εστρί. Ακο-
μα δὲ πρόσεσσε ναὶ μὲν φαίνεται πολλὰ νερά μαζί σὲ υπε-
ρηφανία, γιατί αὐτά οὐδὲν τοῦ εστρί.

"Οσαν ταῦτα στόνταν, γέ τοῦ θυσίαν του,
ναὶ φανῇ ἡ βασιπράσινη φορεσιά του εστρίου, ὁ γεωργός
περνοῦσσε βασινάδα ἀπὸ ταῦτα στόνταν φαρδυφαία του, γιατὶ ναὶ υπεριστρέψῃ
τὴν αναπτυξή του, ἀλλά μηδὲ ταῦτα τοῦ βασινίση.

Μ' ἔνα μαχαιρόνι ἢ σούλιον ταύτην μάζανί ἡ υπε-
ρηφανία μαζεύει τοῦ θυσίαν βασινέαν στὸν εστρί ναὶ παρελθεῖ
ναὶ επαναφένειν τοῦ φεγγούρα του.

Τίποτε δέντρον μέσα στὸν ἀγραπικένο του εστ-
ρί. Τὸ θετὲ νάναι μαθαρό μαζί σύρθεντο.

Αὗτός βασιεύει πολὺ, γιατί ὁ Θερισχός ἀρρούσες ναὶ τρεῖς
ἡμέρα πάντα επίσιμονορρέες κι ἔτσι ὁ γεωργός εἶχε ψαρό
γιατὶ ναὶ πλούσιο πολλά μαζί διάφορα ανοικτότερα - ὄντερα, για-
τὶ τούς κανεύρητα εσθεῖται.....

Ο Θερινός

Στ' αλήθεια άργονες καπιτανίους ν' αρχίσει ο θερινός. "Ελείπε, βλέπετε, ούτε είναι τούτο καύποιο, γιατί είναι δροσερό δεράκι τών δέντρων δέν αφύγει τις πανεύς ανέσιες του ήλιου να σπερχώσουν τα σεδήνα.

"Επειδή ο θερινός αρχινός είναι 25. τη Διανοτήρια (Ιαυτίου) και εκολούθει είναι 15 Αύγουστου περίπου. Κυρίως χίλιοι είναι πρώτες 15 ώρες του μήνας, τότε που το ίαυτήριο μήνας είναι φεγγαριά διασχίζει παγαρώσι και υπερήφανα τον καταβόλαντο ούρανό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ήδη πάτε γιατί τόσες; **ΔΟΥΝΑΙΝ** Τών μάλιστας διαφέρει ο θερινός, διαφέρει η πάρυπα-γιώργος, θώπας μένει επειδή έλογος σε χωριάνοι τον φωνάζουν.

Ότι τον ανοίγουμε ....

«Τι να είναι που δάσιαλτ. Μάις καρεκέργαγαν τοι βρύν φιγγαρί γιατί θέρισαν τ' νόχεα. Και έτερος γιατί; Τοι εσάρι, ούτι σχαντιά δύοις τ' λέγαμαν, θυγατράς τοι ψηφει σύνηλιον τρίβουνταν κι ἐπιψημένοι τούτο επ' ρί πάσι κι χαλνόνταν. Κι έτει μόλις χαλίπωνι, μαί δρεσμοί λιγάκι τότε παίρνονταν τοι δερπόντια κι αρχνούσαν, να θερίσουν» ...»

Τύ νόχεα, θατόπιο, μένει φεγγαρί ούτος πολύ πρωΐ - πρωΐ πρίν ο ήλιος καψει, τότε μόνο ζελεπέτες θεριστέρες εσάς χωράψει.

Μέ τό ευρουστο θευλούσσαν ζήι - ζήι, έρει -
έρει μάι ὄχεω - ὄχεω οι θεριστέδες από τα επίσια τους
μύδια τα κά χρεισθυκετα. Τέο δρόψο θλο γλυκομηλύγατα μάι
τραγανά γέλοια. άνοβρονσαν από τα μπουλούνια των Θε-
ριστέδων μάι τίδιας από τις κοπέλλες που σκαρφούσαν για δέν-
νεα σοδειά, γιασι από αυτήν θάγροφαν τα προσιτά τους.

Σέ λιγο μέσαν μέσα εσσ οχωράρι τους. Σεν
ρίζια καπιοιου ἔλασου ἄργυραν τα πράγματα τους, Τρου-
βόδες - Τεύκτηλια μάι φεσέλες, και ἀφρού ὁ νεικωμήρις -
Καλονοτικού τον Σεαρό - πρόφερνε "Λίνεε ψαλό ψαρπό-
ναι δώμ' ", Οι γυναικες μάι τα ψαρίσεια μάι κα-
ποι καπίτοια μάι εις ἄνδρες, ψε τέ γιγαντόβα πυρ τέρος
διέκρινε θέρισαν κα εδονεσά δερπονία τα ὄλόβανα
επαίκνια μάι εσσ οδαρι τους ἄργυραν τις χεριές μιά-
ψιδ. Ξοπίσω πολιναν οι ἄνδρες. Λίσοι ψάλευαν τις
χεριές, ξέδεναν τα δευτερα ψε δέψατα ψηιασγέται από
ψαλωμήις του επαριού μάι τα 'βαλαν τηρία - τηρία.
Τεει τα 'ψηιαναν τηρίδες.

"Οπίσεν εχεβικές φωτογραφίες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γα δευάσια μαι οι εριότες στο χωράφι.

Το δερπιών ψέ το δποίο θερήσαν το σταρι.

Μέσα σεύ χαλινή της νύχτας, εόρε πού και
εί πλυνθείσα πουλιά μειψόντων, οι μορφογεις ψέ τό ξροΐ-
ξρούπ, ξρόπαι-ξρούπα τών δερπανιών ων μέ ει αραιά
τους εραγούδια ευφρίζαν οκαί ων διψιουργέσαν αέγο-
εραιρα εωσεού πανηγυριού εείς πλαγιές και εείς βουγοκορ-
φές. Σεύν ομορρη ων αραιά αντι μελιδια είς ευερόρευε
ό εεσπάνος ψέ την γλυκεία φλορέρα του, που πάνω εείς
ψηλές ωρφές βοειούσε ει πλοπρόβατοι του.

«Η δ' Λειά δ' Λειά ων τό εραγούδ' Εραγούδ'....»

Ολοι τους προεπαθούσαν να εραγουδήσουν έσσο πιό καλά υπο-
ρούσαν, γιατί την άλλη μέρα, έσσο τό χωρίσ ει μιλούσε για
την ~~μελιδιά~~ μελιδιά την την διαδικασία ων εόρε τον αλλοι ει
λέγατε « αχιλες εύχες... για τό εραγουδίσει !!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΘΝΗΝ

Σιδόνεαν μεριστι απέ τηνέντα ει εραγούδια
ων την ων την εύχερα έντι θερίσουν πιά, οι παλιοί εά ερα-
γουδούν κεπιου-καπου, για τα « Θεράνται τά νειστα τές,
όπως πολλές φορές τοντις έ μπάρυπα- Γιάδρρος. Σεύν πρι-
την θέει βριειούσαν τό εραγούδι της Μαριγώς, έπως τό λέγανε.

« Παιρνω τό δερπανάνι ψου,
γιέψ' ων πων να μάτεω εεάνια,
Μαριγώ ων μάτρα ψαίσια.
Γιέψ' ων μητένω ερία δεψισιά,
Μαριγώ ων μάτρα ψαίσια.

#

Ἄλλοι τά δέν' Κοντο-Μαρίγιω,
κι ἄλλοι τά δέν' δευτέρια.
Γιέρ' οι ἄλλοι τα δέν' δευτέρια,
Μαρίγιω και ψάρια ψάρια»

Κι έτσι οέλανε να παντέρουν κάποια κοπέλλα
της παρέας, ἀλλά και να την πειράζουν για δέ...
Κρυφό την καρδιά της, ἐπαιρίσω το παραμένων έραγούδι:

“Θερίζει ή ωρη ψαραχώ,
και ψαραχώ δέ δένει.
Σιωτε τα πάρη την χεριά
και τη γεύσα μάρτυρε.
Διαβάστε Γέρες πέρασε
και την καλιγερία.
Κόρη χου γιατί ιλαΐ;
γιατί αναστενάζεις;
Τ' αγάπη γ' έχω εσήν βεντεύα
την περιψένω να 'ρθη!»

Ωψέως εάν απάντει στοις δύο βελενεάδι.
Ους επίκους, ἀλλά και γιά να φεγαλίσει το πείραγκα τους,
Ἐπιδανοι γε' δύο παραπονιόρια δέ:

“Γιά βγάσε τ' ὄγκαςτρους τοῖς σύραφικοπόδες,
 Τίως Ροβολάν’ ἀπὸ τῆς Μύραφα μὴ βέλτι φορεωμένες.
 Ἀλλὰ πεντά ωἱ ἄλλη δίψα ωἱ ἄλλη πανερεά γυρεύει,
 ωνι γιά κοντά κυλαχροινή, εὖς Μύρας Θυραέρα,
 θύετε πεινά, σύνε δίψα, σύνε πανερεά γυρεύει,
 μόν’ βραζουδανεε κι ἔλεγε, μόν’ βραζουδαει και λέει.
 Τό ποιά ἔχει ἀντρα ειι βεντεάι ωνι γυιό βεντεάνειο,
 πέτε τους να γινήται καρβέροιν, γα γινήται τεριγένειον.
 Εἶναι καραβία βούλασαν ωι ἔβινεα δυο' παιδιά!!
 Όλες οι γοΐνες αλέσειν, ωι ἔλες παρηγορούνειαι,
 ωνι μιά γανακά έτοι παδιοῦ παρηγορία δεν ἔλει.
 Βαίνει τοῖς πέτρεσσι στην ποστή, τοίς γεννομάται εσο μαρρέ
 Πετροβολεῖ την βούλασσαν ωι βαριαναστεναίει!
 Άχ !! Θαλασσα, παροσάλασσα ωι πιπρωνυματούνα,
 που γου ’πνιξεις εδ' παιδάκιγου κι ἄλλο παιδί δὲν ἔχει,

‘Εσσι ειγά-ειγά περνούνειαι οι ἀρεις της γαναρούρας
 νόχικαι ωι δίσει εδ' ἀρολόγι τούς οιωριοῦ — δο κόκκορας —
 ἔειμπαινε μεσάνυκα εδ'εε δίλοι ἄψιναν εδ' δερπνια ωι
 ωιδί ἀπ' την ασφροφεγγία, ωιδί ἀπ' την καρδιάτην ελόγουναι.
 Σιενι φεγγαριοῦ, ωιδονταν επαροπόδι ωι ὅρεβάται, γιά το
 Βραδινό τους φαγισό, εδ' δείπνο, που γέ τηρελή φροντίδα
 ἔφιλαι ωι νοιωμαρά.

‘Ο θεριέρος ευτελίθωνειαι ωι πάλι μεσά εδ' δείπνο

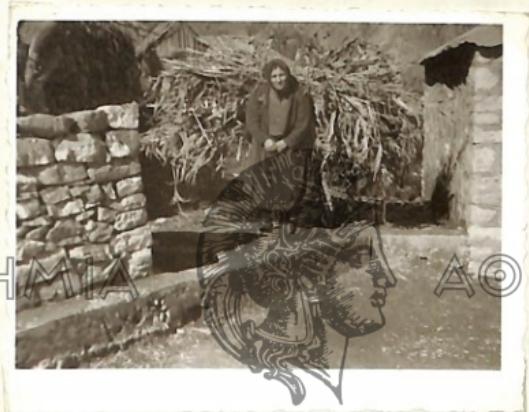
ώς έδ πρώι μαι μέχρι ά πάλιος θ' ανέβανε για - ένας έμ-
κιές πάνω από την βουνομορφής. Τότε επανασύρεται μαι άγα-
πη - άγαλμα πάνων επό επίτιτους, για να βιώσεται σύν-
τιχο, μαι ψέ έδ ενόρουπο της νέας νύχτας άρχισαν παλι
μέ την ίδια χαρά την βλογχένη μαι γενούτη όπό ζνα-
ρα δουλιά.

Βασσούνε μερικές μέρες ή μαλίτερα καύποσες νύχτες
δι θεριεγός. Κι έτσαν τελίσανε, δι άρχιχρος της σιναρεγάτας, πριν
άριστη έδ δερπάνη από τη δέριοι του εύχόσανε:
“Καί του χρόνου να μάλιστα ο Θεός καλλίτερο μαι περισσότε-
ρο εσάρι...” Ήσαν μαί σύντιχοι γενούτη όπό ζεπίδες μαι που
“έσωνται χρυσά μεγάλη στοινού εύθεια, η οποία την “εύχαριστον γένος”
Έπεφεν.... βροχή

Μεριά τού εργαζόντος περίγυρε την άλινη. Ζει
Έπρεπε ναί μεταφέρονταν τη μεγάλια. Σε μαποια άπυρ την αίλι-
νιού ξέρισιναν την θευκωνίας, τοποθετεώνταν τη μεγάλια
συνεστιριστική τόνα φυλά επ' αλλο. Η γεεαφορά έγινε μέταν
πολὺ μίσεωντι. Φύλοι, άνδρες μαι γυναίκες, φορεώνταν επις
πλάτες τους τού μεγάλια, εριδες-εριδες, μαι τού πατάνταν
επ' αλινη. Το λαχυδία μαι τού εγενα δρουδια δεν έπε-
τρεπονταν είπερούς να φορεώνται τα τίνα, γιατί ξαποθέτας
την. Ξαποθέτες ζει, οτι πάνταν επ' αλινη μόνο της ια-
λιγιές. Κι έπει τότε βεσπούνεται επέντι μαργένη την
πλάτη....!!

"Όπως ο Θερινός θέσηι ωαι ή μεταφορά γινόνται εντόνων τών νάχεα. Μέ δύντο τό άχρό φῶς του φεγγαριού, τόν μυρρίχυτα, πού μέσα σεδ λιοπέτη τον καλοκαιριού δύντο ματα ψεταφέρουν τών τροφήν τους εείσ φωτιές, οι Θερινάδες πηγαδοέρχονται μέσα σεδ εεενά δραγματα φορτωμένοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

• Ο εννιαδέσπερος έρόπος μεταφορών
τών μύρυχρων προϊόντων.

Σαν βελείωνταν οι Θερινιές σεν Ρεκνούσσαν
ναι βάλουν πάνω εεψί κορρύ ένα εεσπό υπωγένο
με εεαίνα, είγυβολο της Υριστιανούς γιαν ναι φυλάκι απά-
ραχτες της Θερινιές από τα σιδηροφα μανί ανεπάρτετα
πού ψηφοβάνται ναι εθίσονται ναι της Ελαφανίσου με με
τον κόπο του γεμμριού.

Έπειδή πολλές σιναργένειες γιατί σίχαν ένα
άλιων, δεν βεκυόνεσσαν να πάντα να δέσσουν γιατί χεριά
εσό εεύλο, που μέσαν εενή γένει την άλιωνιο.
Αλλέκ τους ζήμιαν την αράδα σε αλιώνι. Κανένας δεν
μπορούσε ν' αλλάξῃ την επάρτη. Όταν δύναται έναν, γιατί δημοιο-
δύνασε πάρο, δεν μέσαν έβοιχος, δέσσων μέσαν χεριά την αράδα,
τοτε απέσει, γιατί να γένει την άλιωνι αδιανότη, εινά παρα-
χωρούσε επονέ έπόχεντο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Το αλιώνι

Έπονταν επονέ εεύλο οι χεριές που
ζήμιαν την επάρτη προγεραιότερος άλιωνιον
επονέ μαρτσίωντος.

Ο Αλιωνιέρος

-|| πρώτη τους φροντίδα ήταν να εστιμάσουν τ' αὐτού, το χωρατάλινο. Το μέρος αυτό ήταν διαλεγμένο, γιατί ἔπρεπε να είναι παιχνιδιό των αἰέρων, απαραίτητος για το λικνισμό. Άφού γενοπέδωναν και "φρουναλούνεσαν" πολλοί το μέρος, άλλημα έδω το χώρο μήτε "γελαδοβουνιά" (καπριά σήργαλδων) και σήμερο "έσσει ώσσει" να γίνει υπερβαντικόν το έδαφος μήτε το χώρο. || Δουλειά απέκτη γιατέρων κανα δυο μέρες πρίν απ' τόν αλιωνιέρον. Και θέσαν εσέργιντε ήταν ξωτικό να δεχθεί επικράτηση του τοπίου τοις διάβολοις από την αρχή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τό αλώνι — το χωρατάλινο — μή
τον αλιωνιέροντον είναι μέσον αυτού.

“Ενα ποτε επόλλο έβαλαν τι δεύτερα ακολιά
και λυμένα, για ν' ανακαρεύουνται ωστί, έτσαν τ' ἄλογα ε' ἄρκι-
των τούς επονυμηγά. Μέ τοι πόδια των ἀλόγων γινόνται
ὅτι ἀλωνιζόσις ωστί γιατί τοι μὲν ἔχων ἄλογα ή κουλάρια
ἐπαυρναν τούς ἀλωνιζόστες ωστί φυσικό μὲν πληρωθεί.

Τίσσων ὑποχρεωθήνεται να δώσει 2 σάρδες γιατί ποτε
«επαυπόλι» εσθίει. (1 επαυπόλι 20 σάρδες).

“Οσων ὁ θηλος ἀρέβαντε δυστέριξις πάντων, ωστί^{τούτων} για ν' ἀγρίεψῃ τούς επαυπόλι, τούτες ὁ ἀλωνιζόστης ἔβαλε
τα βιονεαρά του μέσα στ' ἀλόγονα ωστί ἀρούς από το επόλο
που μέτων εστὶ μέσην τοῦ ἀλωνιζόστην ἀλωνιζόστη - ἔδεινε τούς
τούτους βιονεαρά τηρούσσεντα από το Λαύριον τούτον τούτον
τους για την πλεύση, ἀρχήν τούτου ἀλωνιζόστη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΓΗΝΩΝ

τα' πενταμερέα πόδια την βιονταν ἔνοβαν γιαρά
υπομένεια τα' ειτοροπαλαιά, που γινόταν ἀντρό, χειρωνιδία με
φραγκό την βιονεαράν, τηντί βονίσει μαλονθεσσες ὁ
ἀλωνιζόστης ψέτε τούς «τούρα», ταί πάτηα, για τὰ ενιάτη
παπού κάπου ταί καινάντια που εερυφοριζόστων ἀνου-
ραστα ωστί γιραγένα, παπού από τούς ἀντιπόσορη πολλές
φορές βέβην τούς παλαιομαριού.

* Οπισθεν εκείνης φωτογραφία.

Αναπαρίσταειν ἀλωνικού.

Μέσα επ' ἀλώνι τοῦ ἀλόνη δημέται γέ το
αλωνικούς εἶναι ἀλωνικούς τοινὶ πλευραῖς αλωνικούς
νιερούς γέ τοινὶ λουραὶ τοῖς χέρια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

Ἐν πεντετεττεῖ γία τον νοικοώντα, αὐτούς δὲν
ζήλειετε τον ὄντα πού εάι σελεύσεται ὁ ἀλωνικούς γία το
τοῦ τοῦ εοδειά τον. Ὁροιοι γέ τοῦ βούλησι διωβόλι οἵτινες
ριαὶ γυρνοῦσσε ευτέλειαι καὶ πότε γίλενται τοι επάκια πού
τεραίνουσαν απ' τὸ ἀλώνι, πότε τοι ἀναστένει γία το
ιποῦν οντοτίτερα καὶ γρυγορότερα από τοι πέταλα τοι
ἀλλόγυαν.

Κατά τοῦ γίρα γία τοι λιγότερην βενούρασι
οἵτον ἀπαραιγγεύ. Ο "Ιενιος" τοῦ ἔλαστου καὶ ἡ πρά
θρύη τεριγγεναὶ τὰ χαρίσουν τοι δροσιά τους στοι

πουρασγέται και γέρμανεται πορφύρια τών δουλευόδων.

Μάι και η σκέψη δει μι αρρόν, μι γυναίκα του γυμνού θά 'θερνε μέλι, μιά έλαινερη πίσσα, ξυστήνε σ' άλιους να περιγένονται μέσα για γέμοισερη χαρά την άρα αώνικη. Σ' αώνι την χαρά του γυμνού ήταν απαραίτησο το μέλι. Καθε φαγετή, την ψέρα του άλιωντηνος «καρδιών» ήντα γείτσει και θέρνε μια πίσσα, γιατί τη γλυκιά θήξη του άλιωντηνού, τους βούθους, αλλά και από τη σιαλδερή, που πρόθυμη θα τον προσεκαλούσε να έπιστεψεται την άλιωντηνή μι αρρό, κι έτσι ενχωριασμένοι οι λοι από τη φεύγοντες θα γέγοναν πολλές τάχεις, γιατί το μαλό θέδευα και για μια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

 μαλλιάτην μακρούργα σαβέτα.

ΑΘΗΝΩΝ

Δέν Βενιζέλος αι φιλοβενιόγετοι να βραγούντων και μάτα βραγούνται βραγούδι, περισσό, γιατί από τη γεράτινη την χαρά του νοιωσιάρη και την αρρών του. Πάνω επ' αίτεσσία και της εύκες "επαρχαν" και το παραπέραν βραγούδι, που ματά ματούσα βρόπο φανέρωγε την γεγάλη σαβετά του γυμνού....!!

« Αφίνει δι βιόννος την κλεψίδι και παύρει το βενιόρι.

Έχει τ' αίτερη μάρινο, της βεντλες σιεμπένιες.

Ιλιώντε, βαλιώντε έρια μουτέλια σεάρι.

Τι δυό τα χριστεσσή, τα ιδωσε, το έντα πιειστό μύλο.

Ηύρε το μύλο χάρβαλο και το γερό μουγκένο.

Τοσο ναι βάλη το γερό, να βαναλέσει δ μύλος,

από γεριά ἡ λίναρος τοῦ Τρύφει τὴν γαιδάρα.
 "Ο ! Λελέ γαιδάρα ψων, πέσου πού γιατσαρωψένυ,
 θὰ γίναχες ἀρεστιό, ναὶ πέσου τὸ παιδί ψων."

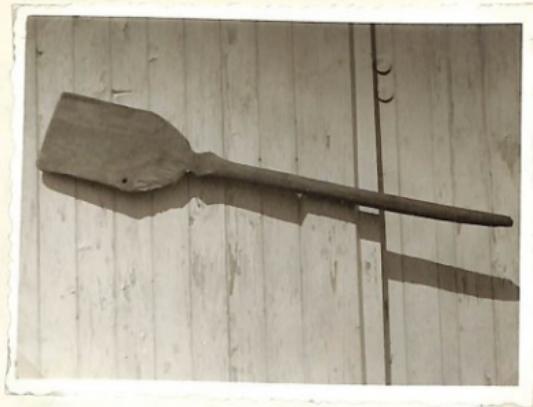
Σάν ἔφεσαι τὸ δειλό ποι εκολούθει τὸ ἄλλο -
 νιγυα τότε γάιδεων τὸ εεδρὶ «ταμνό» (εωρό) ποι ἀρχι-
 τε καὶ τὸ βραδιό δροσαργέρι τὸ λίκνιγυα. Μέ τὸ βόλινο
 δικανῆλι εἴπων ἀρχή ποι καὶ τὸ «βολόφτηρο», ἀρρόσερα λίκνι-
 γαν τὸ εεδρὶ πινό διλόζωνο ποι ἀειχοερικαρηψένιο ἔφεσαι
 δικαίου εωρό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ βόλινο δικανῆλι τοῦ ἀλωνιεροῦ.

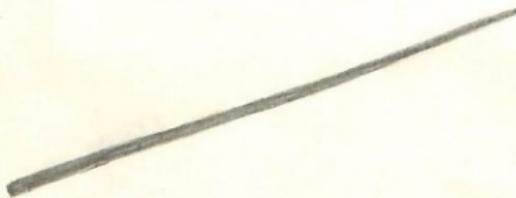

Μό θείαντο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Η Εργάτα γιατί δεν επιδίχυσε την θέση

κούραι εγους λιχνιστάδες η μήρα γι' την "φουνταλία"
η γι' την "μπόβερα", τον ξέλασσο, παθαρίσε τα "λιχνιδιά", δε
την πάνω πάνω εγού λαγνό. Μετερα γεγρυψέντο γι' τον "κου-
βέλι" (το κουβέλι 10 χιλιόμετρα) που βαλύψεντο γιατί είναι εσάς απ-
λιόι γι' εσάρι μέσαν ζεύοντο γιατί είναι επίση, έτσι είναι ο γεωργός
εσύν πεσόντες απόν προεπανώντε να διατηρήσου τους κό-
πους του που της θα χαράρεις του.

Το κουβέλι.

Οι γυναικες είχαν κι αλλι βουλειά να κάνουν.
Στό γέλος των αλωνισμένων παντούτε θαί γυναί εσάρι αναναστ-
μένο γι' το χοντρά στό τα εσάκια γεγάκια — ταί πατσιλιώνα —.
"Επειτε να πάρουν μια αυτήν τούρ καρπόν. Γι' αυτό γι' το «εσου-
μπόβελο», μοπάνισσων μαλά ταί πατσιλιώνα γι' θερέται ή γι' το μόσχινο.
"το Σεργιδινό» ή γι' το Πλύσικο (ταί έρρικνων ήλια μέσα ε' ένα
καζάνι γηπου είχε νερό που το εσάρι εσήν φαρτύνερο

ιδεοταν επόπτεο) δέν ἄριναν νά πάγκη χαρέτο οὐτε εἰρί απ' τού
εσθία τους!

Το κέφαλο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Μήν αύρια χαρέ μαχαίρων τον καρπόν
των γόχεων του ἐπρεπε να διέβυ το χρωστικό του μω
Πρώτα-πρώτα εξειχμούνα μαι' φάλιστα τού μιν παραγμή.
Πόση στενοχώρια δουλιγαλε εσί αντέπει τον εειφλισού-
χον των Πύρρων να' ρχίσιν μη τοί βίσαι, γιά να πορύ τον
Ίδρωνά του !! Τι να' μανε θύμως; Ειρυχών από το 1915
περίπου μάτιψε διβαρύς μαι' συμμρός αντει σφόρος.

Από το διατηρούμενο σταρι της πατέντας
εσέν παπά, το παπαδιάτικο — οσαν είχε το χωριό παπά —
εσέν αγροφύλακα, το αγροφύλακατικό, εσέν αλιωτών, το αλι-
νιάτικό, εσέν έβορπανο, το έβορπανιάτικό μαι εσέν γελαδάρη,
το δέ την πολλοτό πορταρέτο εσί βίσαι πύργωνε πατευσεισαν
εσέ επίσι μαι είθε νοί γέμιζε το γιαρό "άγγιπαρι", το γιαρό . . . .

Σε' ἀλιάνι θηρίχε μαύρα τό δέ ἄχυρο. Τούτο
μὲν «Βρυσόμιτρα», πού θέσαι δίκτια φυταγγύτερα μὲν ινδιάρια
καὶ μὲν δέ οὐαρούσια ἔβλα επίσι δέ οὐαρές, φεβομέρες
επίσι οὐαρώνες, γινά νά χριστικές αἵ προφήται πολλές
φορές γοναδισμούς, τῶν διώνων.

Ἐδει ταὶ ὄνειρα καὶ οἱ λαυκαῖρες τοῦ γνωριζούντος
Ἐπαργναν τέλος καὶ οὐ εὔχη γιαὶ γιαὶ καθλίζερη Αργοτίς ΚΛΙΝΕ
κουράριο καὶ ἐλπίδα επει πάντες κουράριτο, ἀλλά οὐκινήτο
ξεργατική τοῦ γῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξετασόμενος ούπος: λίβαδοχώριον (Γκιόνει) Τρικάλων
2. Πρόσωπα από τα οποία κατεγράφησαν σε πληροφορία:
 α) Γεώργιος Τζερεγές του Λαζαρίου, 60 ετών, γραμματίσιαις γυναίκες Δ! Διηγούμενος ως ούπος καταγγήλης λίβαδοχώριον Τρικάλων.
- β) Νεωνίδας Μπουρδάνας του Δημητρίου, 61 ετών, γραμματίσιαις γυναίκες στ! Διηγούμενος ως ούπος καταγγήλης λίβαδοχώριον Τρικάλων.
- γ) Ελένη Ηλία Γελούδη, 26 γένος, γαλάνης Μπουρδάνας, ηλικία 65 ετών, γραμματίσιαις γυναίκες άγριαγράφος ως ούπος καταγγήλης λίβαδοχώριον - Τρικάλων
- δ) Ήννα Θεοδώρου Τζερεγέ, 20 γένος δεκατιανού Ραψιώνη^η ηλικία 65 γραμματίσιαις γυναίκες άγριαγράφος Τόπος καταγγήλης λίβαδοχώριον - Τρικάλων.
3. [Αθανάσιος Δημητρίου Τσιατσιάβας - διδάσκαλος.
 Η συλλογή αυτή έγινετο από την 2^η φεβρουαρίου - 15^η Μαρτίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΔΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

q.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

KAI KAT' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2 Φεβρουαρίου / 15 Μαρτίου 1970